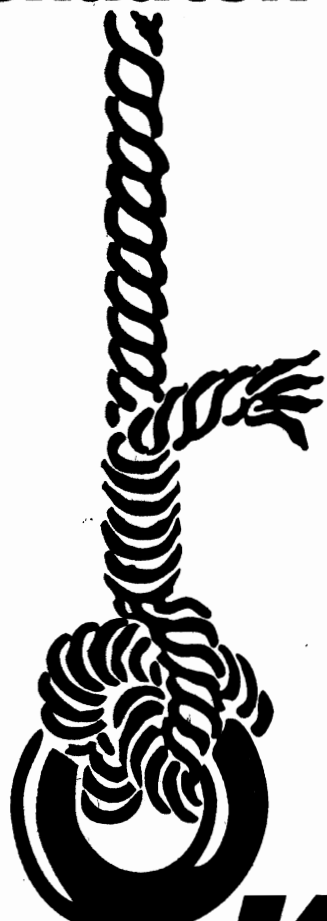
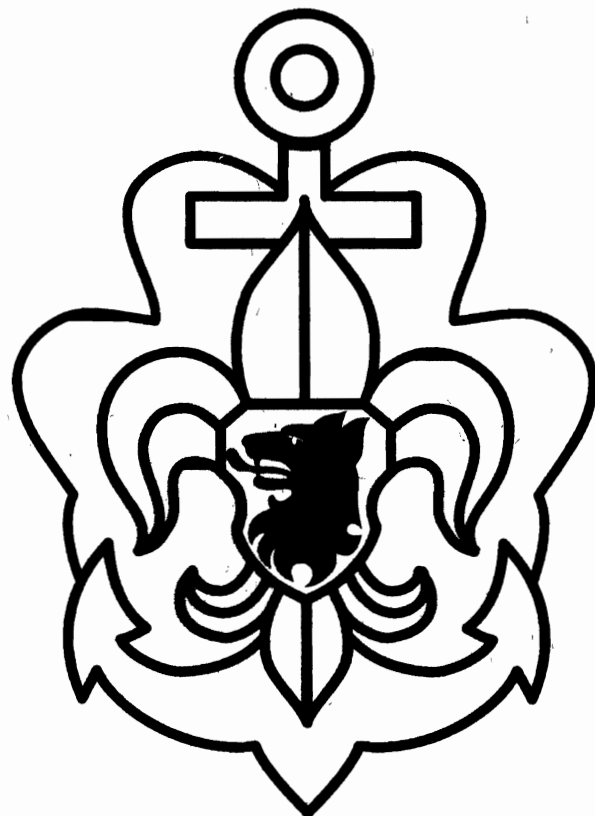

**Z
zpravodaj
vodních
skautů
a skautek**

KAPITÁNSKÁ POŠTA

**HKVS
2002/2003
r o ě n í k**

2

Kapitánská pošta

Obsah	strana
Kapitáni a kapitánky	1
28. 10. 1918 Vznik československého státu	2
Sedm křížků třebíčského kapitána	2
Kruhy na vodě II.	3
Světýlka a vlčci	4
30 let Flotily Liberec, III. část	5–6
Expedice Nisa 2002 – Poselství měst	6
Námořní akademie	6
Skautský tábor v Hradčanech	7
Malé povídání o 10. regatě o Velkou modrou stuhu	8–9
Liberecké primátorky	9
Šipka na Slapech	10
Závod „Přes tři jezy napříč Prahou“	11
Povodňový deník – Záplavy v Neratovicích II	12–13
Mimoňské rafty na „vodním živlu“	13
Guadalcanal 9. – Příběh jednoho Moravana	14–15
PMT	15
Dvojí setkání se skauty z Kralup	15
Boj v zeleném pekle Guadalcanalu, II. díl	16
VD Lipno	17
14. oddíl VS SIRIUS, Brandýs nad Labem	18
Tábor 14. oddílu VS SIRIUS – Liblín 2002	19
Z archivů ČLK, LK, LŠ – Podle pravidel mozku	20–21
Sawadee	22
Sluneční soustavou krok za krokem – Venuše	23–24
Oprava KP č. 10/2001-2002	24
ČLKVS s hrochem kolem světa	24
Zápis ze zasedání HKVS 12. 9. 2002	25
Zápis z jednání HKVS a SHP na Tortuze ze dne 4. 10. 2002	25

*Každý, kdo prospěje druhému, prospěje sám sobě.
Odměnou za správný čin je to, že jsi jej vykonal.*

Seneca

Kapitáni a kapitánky!

Astrologové říkají, že nastupuje éra Vodnáře. Asi mají pravdu, protože letošní léto se opravdu podobalo malé potopě. Tak, jak se mi donesly oficiální i neoficiální zprávy, vodní skauti na mnoha místech republiky se do vody pořádně opřeli. Leckterým uplavala klubovna a vybavení, leckterým voda způsobila těžko vyčíslitelné škody. Téměř všichni se však podíleli na zmírnění a odstranění škod, které voda způsobila ostatním, dokonce někteří vyjeli pomáhat ještě před oznámenou přílivovou vlnou.

Ano, dokázali jste, že vodní skaut se umí chovat jako vodní záchranář.

Ano, dokázali jste, že nápis na svém opasku nenosíme jen pro ozdobu.

Ano, splnili jste svůj skautský slib.

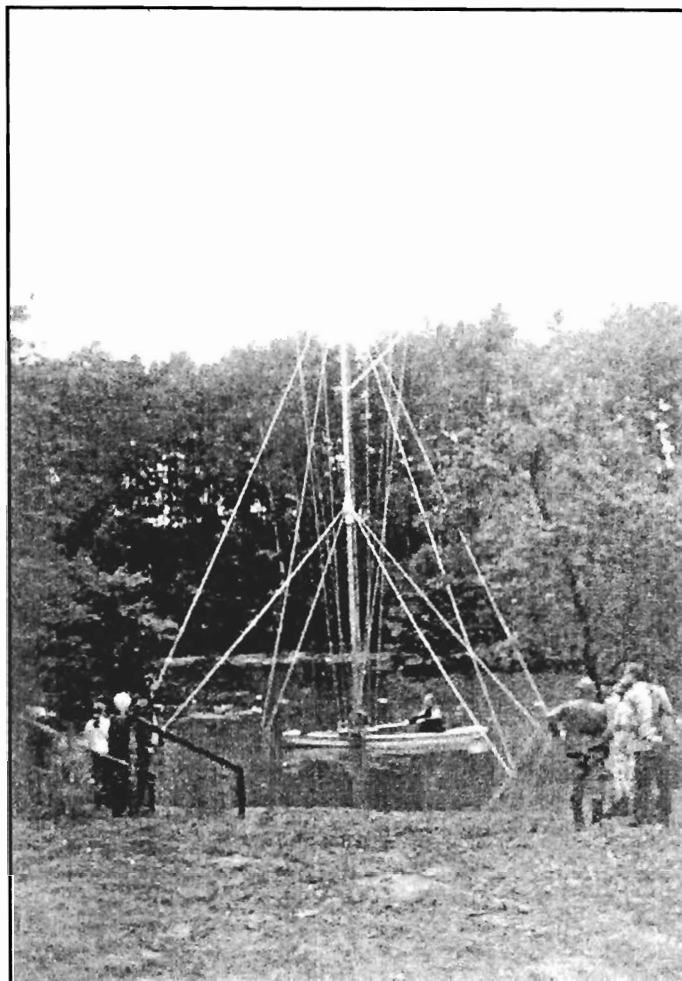
Je lhostejné, zda o vás psali v tisku, nebo jste byli označeni pouhým slovem „dobrovolníci“. Víím, že to není podstatné. Podstatné je, že nejste, jak někteří míní, vodáky u skautů, ale skauty u vodáků. Ani nejste skautská šlechta, ale jste v pravém slova smyslu skautskými odborníky.

A to mne hřeje u srdce a věřím, že nejen mne.

Je po potopě, ale teď je to snad trochu horší. Vždyť vííme, že sušení i po pouhém táboře je daleko nepříjemnější než „voda zdola - voda shora“. I teď máme možnost pomáhat, stačí se podívat na výzvy na Skautské křižovatce. Domnívám se, že je i doba na solidaritu vodních skautů, vůbec skautů a vůbec lidí. Ne každý může pomoci prací, ne každý může pomoci penězi. Ale můžeme se chovat tak, jakoby nám pádlo, loď, vesta uplavala v každém oddíle. Vyzývám vás proto, abyste v každém oddíle, kterého se potopa nedotkla materiálně, oželeli něco z toho ve prospěch potřebným. Na podzimním srazu si o tom popovídáme.

Astrologové říkají, že nastupuje éra Vodnáře. Je-li tomu tak, musíme být ještě více připraveni. A připravenému přeje i ta náhoda.

Váš Vezír

28. 10. 1918

VZNIK ČESKOSLOVENSKÉHO STÁTU

Před 84 lety vznikla Československá republika, a tak se opět obnovila po 300 letech naše samostatnost a česká státnost. Proto byl tento den prohlášen státním svátkem. Je nutné stále připomínat zejména mladé generaci den, jehož oslava byla potlačena nejen nacistickým, ale i komunistickým režimem.

Jack

SEDM KŘÍŽKU TŘEBÍČSKÉHO KAPITÁNA

Když přišel Ali Pučalík v roce 1964 do Třebíče, hned založil vodácký kroužek. Mně byl tehdy rok, a tak se stalo, že o to nejlepší z trebičského vodního skautingu jsem přišel. Alespoň jsem si to myslel celá sedmdesátá a osmdesátá léta, kdy už jsem sice členem 1. vodáckého oddílu byl, ale místo tmavomodré košile, kterou nám brzy zakázali nosit, jsem si dvakrát do roka musel obléct tu bleděmodrou hrůzu, jestli se na ni ještě někdo pamatujete. Jediné, co mě s tím aspoň částečně smiřovalo, byl modrý štítek s bílými vlnkami, červenou kanoí, žlutým sluníčkem a nápisem TŘEBÍČ, který jsme mohli nosit místo domovenky. Byl to jeden z mnoha našich malých vzdorů, o kterých jsme si mysleli, bůhvíjak jsou důležité, ale které jsou dnes směšné, v lepším případě nepochopitelné. To, co mělo opravdu význam, vyšlo najevo až mnohem později. A tak jsme byli pionýři a přitom se navzájem přesvědčovali, že pionýři nejsme, a od starších členů oddílu se snažili pochytat co nejvíc historek z let 1968-70, kdy Ali mohl původní turistický vodácký kroužek prohlásit za 1. oddíl vodních skautů. Navázal tak na období poválečné, kdy jako středoškolský student vedl vodní skauty ve Znojmě, kde daleko od centrálních orgánů vydrželi skautovat ještě na začátku padesátých let. Nakonec byli ideologickými strážci režimu objeveni a gymnazista Pučalík dostal jednoznačné ultimátum: buď okamžitě zlikviduje oddíl, nebo ho nepustí k maturitě. Pak se mu stejně pomstili alespoň vojenskou službou u PTP a zkomplikovali cestu k lékařské-

mu diplomu. To všechno jsme se dozvídali náhodně, v útržcích a teprve tehdy, kdy už jsme nesmyslnost tehdejšího režimu opravdu pochopili, kdy už to nebyla jen záležitost citová. Časem jsme v oddíle převzali vedení družin a nakonec oddíl celý. Ali totiž od roku 1971 vedl také pionýrskou skupinu, kterou zřídil při průmyslovém podniku, kde pracoval jako závodní zubař, a její další oddíly tvořily odnože původního 1. vodáckého. Na konci osmdesátých let už těch oddílů bylo šest, včetně dvou dívčích. Samo o sobě, i toto bylo dílo úctyhodné. Ali si však zasloužil ještě lepší příběh nebo aspoň jeho pointu. Každému je jasné, co teď přijde: ano, na přelomu listopadu a prosince 1989 se všech šest oddílů hlásí ke skautingu a v Třebíči vzniká přístav vodních skautů. I to by možná stačilo, ale třeba taky ne. Třeba mohl přístav vzniklý z tehdejšího nadšení nad snadno nabytou svobodou, v dalších letech ztrácet šňávu. Nestalo se, neboť se projevilo to, co Ali zasel už někdy v šedesátých letech. Několik generací navzájem provázaných, letité tradice a postupně budované renomé ve městě přispěly k tomu, že trebičský přístav (od loňského roku užívající název ŽLUTÁ PONORKA) má natolik pevnou kontinuitu, že se Ali mohl s klidem vzdát postu přístavního kapitána a z povzdálí spokojeně sledovat své - bez přehánění - životní dílo. A tak mu za všechny k jeho říjnovým sedmdesátinám přeji vše nejlepší a hodně zdraví.

Ježek

Kruhy na vodě

II.

Stojím pod starým dubem na rybniční hrázi. Dost toho pamatuje, ale co je jeho paměť proti paměti vody, která je kolem. Spustil se liják. Kapice šelestí ve stárnoucím dubovém listí, jen sem tam nějaká tukne o krempu mého klobouku. Hladinu před mýma očima však nechrání nic. Vytváří se na ní podivuhodný ornament podzimně šedavých vlnění z nesčetných kruhů a kroužků dopadajících kapek a starý dub do toho při poryvech větru shazuje po hrstkách své žaludy právě když větrná metla rozhání po hladině vymetené cestičky vlnek v tom obdivuhodném obrazci. Úchvatná podívaná, i když se ochladilo a vítr zebe! Dobře, že jsem tu našel ten chvilkový úkryt a zastavil se.

Mám pocit, že vidím něco, co vidět ani prozkoumat nelze. Takový abstraktní obraz netušené krásy bych asi v galerii minul s nepochopením a šel dál za nějakým srozumitelnějším. Vidím tajemství.

Přijmout je do života jako hodnotu je důležité a prospěšné. Nevím přece, proč mne déšť překvapil právě na tomhle místě, nevím, proč mé oči upoutal ten přírodní úkaz, ale cítím, že se probudilo ve mně vnímání. To překrývání nejrůznějších vlnění netrvalo dlouho. Byla v něm nádhera a dramatickost neustálých proměn.

Kolik jen v životě takových tajemství prožíváme! Stále a stále si klademe otázku Proč? navozenou v dávném čase první dětské zvědavosti. Na jednoduchá proč přišla a přichází odpověď záhy. Čím jsou však složitější, tím pozdější a zkušeností podepřenější odpověď přichází. Jsou ale i taková proč, na která odpověď není vůbec, nebo ji snad jenom tušíme, aniž bychom ji dovedli vyslovit. Proč jsme se do sebe zamilovali? Proč někdo umírá mladý a jiný se dožije stovky? Proč zrovna mne a právě teď trápí nemoc? Proč je na světě dobro a zlo tak blízko vedle sebe? Proč jsem uvěřil v sílu skautské myšlenky a stojí mi za to pro ni obětovat svůj svěřený čas a sílu? ... Jsou jistě i další proč, která vyvolávají muka myslí a odpověď nepřichází.

Dnes mi ji nabídla sestra voda, když zašeptala svým šuměním to vzácné slovo: tajemství. Začneme je prožívat s posvátností, jakou mu přisuzovaly dávné přírodní kultury. Važme si těch denních a drobných, která sdílíme při své výchovné práci. Skloňme se s vděčností před tajemstvím vlastního osobního růstu, z jehož bohatosti se rozdává jen to, co přebývá a je obecně přijatelné. Zkusme přijímat jako tajemství všecko, co život přináší. Budeme obohaceni o velikou naději, jakou je jeho postupné odkrývání a zkoumání, použitelné pro obdobné životní situace v budoucnu. Tajemství patří prostě k životu, protože je uzoučkou lávkou spojeno s břehem naděje. Ta lávka se jmenuje pozornost, nebo taky vhléd. Možná i o ní něco ví naše sestra voda, schopná jedinečného zrcadlení.

Váš Balú

SVĚTÝLKA A VLČCI

Kapitáni vlčat a žabiček,

v současné době vychází jako příloha časopisu Světýlko nová verze odborek pro vlčata a světlušky. TDC připravuje i vydání manuálu pro vedoucí. Na odborkách pracovala skupina odboru vlčat a světlušek, za vodáky Marta Zitová. V konečném znění tvůrci zohlednili většinu připomínek komise HKVS pro žabičky a vlčata.

Odborky – vlčci a světýlka jsou rozděleny do skupin, z nichž se bleděmodrá bezprostředně týká vodáků. Proto v Kapitánské poště uveřejňujeme část manuálu, kde jsou podmínky komentovány.

VEZÍR

SVĚTLE MODRÁ SKUPINA

Plavkyně / Plavec

Pro mladší:

1. Ve stojaté vodě uplaveš libovolným způsobem 50 metrů.
2. Umíš splývat na vodě.
3. Vydržíš šlapat vodu 1 minutu.
4. Umíš se potopit do hloubky alespoň 1 metru.
5. Uplaveš nznak 10 m.
6. Víš, kde se můžeš koupat a znáš zásady bezpečnosti při koupání.
7. Uplaveš v oblečení 10 m.
8. Nebojíš se skákat po nohou do vody. Znáš zásady bezpečnosti při skákání do vody.

Pro starší:

1. Uplaveš ve stojaté vodě libovolným způsobem 100 m.
2. Umíš splývat na vodě.
3. Vydržíš šlapat vodu 2 minuty.
4. Skočíš do vody po hlavě z výšky 1 m.
5. Uplaveš nznak 25 metrů.
6. Uplaveš pod vodou 5 m.
7. Umíš vynášet drobné předměty z hloubky 150 cm.
8. Znáš zásady dopomoci plavci i neplavci stíženému nevolností a ukážeš to na některém zkušenějším plavci v šestce.
9. Uplaveš v oblečení 20 metrů.
10. Víš, kde se můžeš koupat a znáš zásady bezpečnosti při koupání.

Plavčík

1. Umíš základy pádlování (na pramici).
2. Umíš popsat základní části pádla a pramice.
3. Znáš základní povely při plavbě na pramici.
4. Umíš uvázat loď ke kůlu, do kruhu lodní smyčkou nebo jiným úvazem.
5. Víš, jak zabalit věci do lodního pytle a jaké je nutné základní vybavení na vodáckou výpravu.
6. Znáš nebezpečí vod (rákosí, bahno, víry, peřeje, jezy, válce). Víš, jak se plave v peřejích.
7. Umíš se starat o loď a pádla používané v oddíle. Znáš používaný materiál na opravu lodí a pádel, drobné opravy apod.
8. Umíš vyskočit z pramice do vody a opět do ní vlézt (i za pomoci).

Rosnička (Znalec přírody okolo vody)

1. Znáš pojmy: pramen, potok, bystřina, strouha, řeka, rybník, jezero. Uveď rozdíly a vyprávěj o nich.
2. Znáš nejméně pět vodních a bahenních rostlin: leknín, rákos, stulík, rdesno, blatouch, pomněnka, orobinec, puškvorec, d'áblík, vrba, olše, šípatka...
3. Znáš alespoň 5 vodních ptáků: racek, kachna, čáp, volavka, potápka, ledňáček, labuť...
4. Znáš alespoň tři obojživelníky: skokan, ropucha, rosnička, mlok, čolek... Znáš význam těchto živočichů v přírodě a umíš popsat jejich vývoj.
5. Znáš alespoň 5 sladkovodních ryb: kapr, štika, bělice, úhoř, sumec, pstruh, okoun...
6. Znáš některé druhy savců žijících u vody: vydra, ondatra, bobr...
7. Znáš živočichy, kteří signalizují čistou vodu: rak, obojživelníci, perlorodky, vranka, střevle, jelec, pstruh...

Lodní modelář

1. Zhotovíš fungující „mlýnek“ lodní kolo.
2. Složíš z papíru parník a lodičku.
3. Vyřežeš z borové kůry nebo dřevěného odřezku lodičku (i s plachtou), která pluje.
4. Zhotovíš model historického plavidla (ze stavebnice, papíru, dřeva apod.).
5. Znáš materiály a náradí ke stavbě modelů. Umíš vše udržovat a ukládat.
6. Zúčastníš se závodu s lodičkami.

Znalec lodí

Doporučeno pro starší:

1. Znáš a popíšeš 3 typy lodí, kde se používá pádlo.
2. Znáš typ loď, kde se používají vesla.
3. Znáš některé typy sportovních plachetnic.
4. Znáš a popíšeš 3 typy historických plavidel.
5. Znáš a popíšeš 3 typy námořních plavidel současnosti.
6. Víš, jak vypadá lodní šroub a kdo ho vynalezl.
7. Znáš dvě historické objevitelské plavby.
8. V oddíle uspořádáš výstavu nebo besedu s lodní nebo námořní tematikou.

Pokračování příště.

30 let Flotily Liberec

III. část

VI.

Po tučných letech přišel krizový rok 1977. Nouzové tábořiště v Žebrákově bylo 1 km od vody, Eskymáka jsme tak dlouho úspěšně léčili třezalkou, až mu po táboře vyjmuli slepé střevo, na tábor byl pro dohled vyslán kuchař, zemřel jeden ze zakladatelů Fous. Nepříjemnosti nevyrovnal ani levně zakoupený GAZ Ťutínek, stejně přejel Rackovi historický ešus. Jedině snad, že nás na táboře navštívil Mirek Stříbrný, který v nás neomylně rozeznal skauty a seznámil s předválečným kapitánem vodních skautů Vladěkem Kazdou.

Rok 1978 už zase znamenal obrat. Tábor na Voltýřovském potoce měl snad nejnabitější program - hráli jsme si na Kubu, plachtili, hráli o poklad a vymysleli slovo chamacoc. První kontakty s partou v Holešické tvrzi, Dalibor Hodaň získal přezdívku Blůďa skrze fingovaný poplach. Hajný s námi byl natolik spokojený, že do táborového kruhu zasadil douglasku.

Na podzim jsme v Praze navštívili Vladěka Kazdu a osobně se seznámili s legendou českého vodního skautingu Mirkem Grizzlym Vosátkou, a jachtařem Viššem - Staříkem.

V roce 1979 jsme poprvé stanovali na Kopřivišti, protože hajný Kycl přestal kácet a museli jsme vzít zavděk stálým místem. Náš člen Martin Švarc - Mikrofon se stal nejmladším členem posádky Niké II, kterou Richard Konkolski, s kterým jsme se osobně znali již dva roky, testoval plavbou po Finském zálivu. Onen tábor se proslavil i Čochtanovou žlutenkou a vzpourou bakulat vůči soptícímu Válečkovi.

Když roku 1980 začali ekologičtí aktivisté volat na poplach cosi o chystané převeliké přehradě na Dunaji, usoudila admirálita Flotily, že je dost zápečnictví a Expedicí Dunaj jsme založili éru zahraničních plaveb. Využili jsme známosti s bratislavským Benediktem Vykúřilem a vlakem přepravili pramice do Petržalky. Odtud jsme za úžasu místních šířáků vykličkovali po veletoku, u Gabčíkova se v místě dnešního betonového nesmyslu propadali do trouchnivých stromů mrtvých ramen, a hlavně se naučili spoléhat jen na sebe, neboť Benedik přestal z dosahu nadřizovaných vyvíjet jakoukoli činnost.

Perlou plavby byl Bohouš, který byl v dějinách Flotily největším expertem na průšvihy. Na budapeštském předměstí Szentendrě jsme se potkali s polskými harcery v čele s bohatýrským komendantem Dominikem Tęrleckým. Slovo dalo slovo a my se společně věnovali skautským obřadům, čemuž Maďaři udiveně a nechápavě přihlíželi.

„Konečně se splní touha našich předků - dokázat, že Liberec má nejbližší k moři,“ usoudili jsme. Naplánovali jsme s Dominikem cíl, etapy a spojení, pár týdnů si psali - a pak přišlo polské stanné právo a bylo po kontaktech.

V roce 1981 jsme založili čtvrtou fregatu - vlčáčkou. Velmi rychle jsme jí začali říkat fregatka. Tehdy přistoupili borci jako Delfýn a Šiša, Protože jsme už předchozí rok začali vítězit v Kotorském závodě, vstoupili jsme do Svazarmu, jehož program obsahoval skautské prvky. K 20. lednu 1981 jsme se začali nazývat FLOTILA, KLUB BRANNÉHO VO-DÁCTVÍ.

VII.

V roce 1982 jsme po Nise do Polska plout nemohli, proto jsme zvolili náhradní plavbu po Labi u Brandýsa do Drážďan. Jako novopečení svazarmovci jsme navázali kontakty s východoněmeckým GST a v jejich loděnici v Drážďanech okoukli třenažery na vázání uzlů a získali několik starých záchranných kruhů. Předtím se ovšem Bohouš postaral o zábavu, když na Königsteinu strčil hlavu do pevnostního děla, které potom nešlo rozříznout ani pilkou na železo. Saisici z nás měli radost a radovali se:

„Schön! Wie militeur!“

Toho roku měla fregatka poprvé samostatný tábor na Malé Skále, toho roku narostly Sunarovi v Litoměřicích přísavky a na expedici jsme poprvé použili laminátovou pramici Sáza. Váleček ji rozpáral už pod Mělníkem.

Rok 1983 by byl zcela normální, kdybychom si nevyzkoušeli plnění skautských stupňů kombinovaných bobříky. Na Kopřivišti hrála Flotila Kipú s korálky v pětkovém systému (bakulata na něj přešla snadněji než Italové na euro) a v indiánských parukách.

Hajný Kycl však definitivně odešel do důchodu, hospoda a krám u Lopatů také přestaly fungovat. Bylo třeba hledat nové vody.

Když jsme začátkem roku 1984 oznámili Skloexportu, že vyrazíme do delty Dunaje, bylo to tak překvapivé, že se nás Skloexport zřekl. Pod křídla nás nakrátko přijal ZV ROH ZŠ Broumovská. To už do Flotily chodil kupř. Štísko, Omahule, Bzuk s Ťukem a další.

Hazard s Deltou vyšel. Ač peníze nebyly, podařilo se proplout v šedesáti lidech místa, do kterých se běžně odvážovaly skupiny po čtyřech účastnících. Pravda, Flotila se chvílemi vydávala za oficiální expedici Mladého světa, pro jistotu přibrala čtyři doktory přírodních věd ze Severočeského muzea, chvílemi se ztrácela všem čtyřem druhům rumunské policie, ale deltou Dunaje proplulo 60 účastníků naráz. To, že jsme neměli občas co jíst, že jsme ve čtyři metry vysokém rákosí párkrát zabloudili, bylo vyváženo naprosto neopakovatelnými zážitky. Ano, některé maminky po příjezdu expedice nepoznaly své synky ani zblízka.

Pokračování na str. 6

Pokračování ze str. 5

VIII.

Rok 1985 byl ve znamení poslední spartakiády minulého režimu. Protože Flotila byla vybrána, aby reprezentovala Severočeský kraj na turisticko-vodácké části, byli jsme několikrát poctěni zcela „nenápadnými“ kontrolami, anonymními dopisy a prověřováním. Nakonec jsme se do Řevnic dostali a účastnili se obnoveného závodu Přes tři jezy napříč Prahou, kde jsme se setkali s dávnými skautskými bratry z pražské Třináctky, pardubické Sedmičky, novoměstského Albatrosu a dalšími. Závod jsme všichni absolvovali v téměř kompletních krojích.

Po spartakiádním srazu jsme spluli Vltavu z Vyššího Brodu až na své místo na Orlíku a nacvičili vlastní spartakiádní vystoupení „Cvičení admirality s háčky“.

V roce 1986 jsme uspořádali další expedici opět po Labi, tentokrát až do Magdeburku a odtud po Havole do Postupimi. Dál to nešlo, dál byl Západní Berlín. Tak jsme se alespoň vyfotografovali u dnes už neexistující Berlínské zdi.

Toho roku složila většina admirality trenérské zkoušky branného vodáctví.

Zapsal: Vezír

Expedice Nisa 2002 - Poselství měst

Na sklonku uplynulého školního roku v rámci projektu „Nisa - řeka, která nás spojuje“ proběhla symbolická expediční plavba na raftech po řece Nise z Jablonce nad Nisou až na soutok s Odrou v Ralsdorfu. Expedici zajišťovali vodní záchranáři za podpory rádia KISS a volná místa byla nabídnuta vodním skautům. Skautský lid zde reprezentoval Vezír se Šmudlou z přístavu Flotila Liberec, mladší generaci Fižďa a Očko z Majáku Liberec. Rafty na našem území doprovázely plavidlo Nisa, které na své palubě přepravovalo nejdůležitější osobu - dívku NISU. Ta při plavbě jednotlivými obcemi předávala starostům poselství měst, které všichni slavnostně podepsali. Na území Německa a Polska už pokračovala expedice bez plavidla Nisa. Největším zážitkem pro nás skauty bylo zachraňovat vodního záchranáře z jezu. Jsou totiž pro záchranu tonoucího školeni na klidné hladině, hladina plynoucí řeky je ale zaskočila. Shodli jsme se na tom, že naši vlčáci a žabičky mají více zkušeností a byli by tudíž na této plavbě vhodnějšími reprezentanty než skupina záchranářů.

Na závěr trasa plavby: Jablonec nad Nisou - Liberec - Trojmezí - Görlitz/Zhořelec - Rottenburg - Bad Maskau - Forst - Guben/Gubin - Ralsdorf (soutok Nisy a Odry).

Fižďa - Maják Liberec

Námořní akademie

Ve dnech 17.–25. 8. 2002 proběhl v Žerčicích na Mladoboleslavsku Čekatelský lesní kurs vodních skautů - Námořní akademie. Od začátku byl jeho průběh poznamenán proběhlými povodněmi téměř po celé republice. Povodeň znemožnila včasný příjezd admirality, někteří kadeti byli násilím zadrženi rodiči v ještě suchých domovech. Naštěstí ti kadeti, kteří našli odvahu přijet byli duševně i fyzicky připraveni zvládat všechna neočekávaná úskalí.

Studentská loď Walrus zprvu neohroženě plula po žerčických vodách a všechny wachty i bocmani se navzájem dobře poznali. Pak to přišlo, loď se z neznámých příčin potopila. Kadeti zachovali chladnou hlavu, jen tak něco je nerozhodilo. Všechny nástrahy bez potíží zvládli, dokonce i večeri si ulovili. Horší to bylo s úpravou úlovku, ta u některých wacht vážla, ale nakonec si na kuřatech pochutnali všichni. Akademii jsme ukončili předčasně, neboť se všichni přesunuli na jiné místo naší republiky, konkrétně do obce Višňová na Frýdlantsku, kde společně přiložili ruce k dílu při odstraňování následků povodní. Za to jim patří dík.

Jménem bocmanů a určitě i jménem admirality děkuji všem kadetům, že prokázali své morální i lidské kvality, doufám, že jim to dlouho vydrží a takhle přátelští a ochotní vždy pomoci zůstanou i při dalších setkáních.

Fižďa - Maják Liberec

SKAUTSKÝ TÁBOR V HRADČANECH

Na počest 100. narozenin indiánského Woodcraftu zapálili Junáci táborový oheň ve většině letošních skautských táborů.

Mimoň - Dne 1. července 1902 americký spisovatel a malíř Ernest Thompson Seton na prvním Woodcraftském táboře založil kmen „Lesní moudrosti“. Z kluků uličníků až výtržníků vytvořil časem partu, družinu spolehlivých přátel se zaměřením na samostatnost, vytrvalost, odvahu, ctízádnost a mužnost. Důraz dal na dělbu práce, lásku k přírodě, lesní moudrosti, volbu velkého náčelníka, indiánskou čest, obětavost moudrost a věrnost.

Lesní indiánská moudrost

E. T. Seton, ochránce a znalec přírody a života indiánů, dostal přezdívku Černý vlk. Výrazně ovlivnil počátky skautingu nejen u nás, ale i na celém světě. Jako symbol určil čistý, bílý indiánský štít - kruh s buvolími rohy. Zavedl pojmy „Velký čin“ a „Mistrovství“, za jehož plnění udílel uznání symbolizované orlím perem. Uvedl do života heslo indiánů: „Nejlepší z nejlepších“. To vše se prolulo do programu našeho Junáka.

U Hradčanského rybníka

Svůj indiánský tábor si postavili skauti 7. oddílu vodáků na tradičním místě Mimoňáků u Hradčanského rybníka. Tábor letos střeží mimo hlídek skautů - Pulců - četná velká mraveniště, která obdivuhodně do kruhu obklopila tábor, takže se k němu těžko někdo nepovolaný dostane. Po týdnu stanování u rybníka je ještě čeká druhá polovina tábora, a to sjíždět zlatou řeku Sázavu od Soběšina pod Kácovem do Ledče nad Sázavou.

Indiánským pochodem

Na letošním táboře je připraven „Boj o poklad na indiánském území“. Všeestranná soutěž čtyřčlenných družstev - hra Pevnost Boyard, kterou připravil kormidelník Sluně, je věnována tématům ke 100. výročí založení „Lesní moudrosti E. T. Setona“.

Další Foglarův žlutý kvítek

Čtvrtý táborový den si připomněl kormidelník Petr Hožák, zvaný Sluně, slavnostní den, kdy přesně před pěti lety složil svůj vlčácký slib. V tento den přijeli do tábora bratr Riki z Galenovy nadace s bratrem Balů, členem Svojsíkova oddílu a nositelem Čestného Březového lístku, aby mu předali odznak „Foglarův čestný“, vontský „žlutý kvítek“. Kapitán, bratr Frenki, má v Petrovi vzorného a obětavého pomocníka, na kterého je spolehnouti a vždy dělá něco navíc.

Na tomto táboře vymýšlí a organizuje hry, píše palubní deník a také skládá odborku kronikáře. Foglarův žlutý kvítek si skutečně zaslouží.

O čem se v táboře jenom šeptá

Třetí táborový den dostali symbol „prasátko“ pro svůj stan Míša s Honzíkem, kteří nestačili uklidit stan tak, jak by bylo třeba, protože je zaskočila bouřka.

Hvězdičku „na výbornou“ dostala brokolicová polévka, koprovk a cikánská omáčka s těstovinami a masovou rýží z Vitany. Na pití nám nejlépe chutnal rybízový nápoj. Žluťásek se rozhodl, že bude zítra skládat bobříka hladu, když si zjistil, že k obědu místo oznámeného řízku budou špagety.

Vzhledem k vysušenému lesu sluníčkem se vodáci rozhodli, že svůj táborový oheň, při kterém bude skládat slib Honza Žižka, zapálí na plechové lodi - na pramici s travnatým drnem, uprostřed Hradčanského rybníka.

V druhé etapě tábora na Sázavě u Pikovic si chtějí kluci vyzkoušet jízdu raftem, prohlédnout si Sluneč-

ní zátoku a najít památník básníka Jiřího Wolкера, který zde prožil svůj první skautský tábor v roce 1916.

Z her měla zatím největší úspěch Kimovka, ve které bylo třeba poznat 24 ptáků.

Většina „Pulců“ - členů sedmičky - se snaží na letošním táboře složit odborku atlet a někteří - mladší - dokončí ko- nečně plavce.

Budou si připomínat modlitbu indiánů:

„Velký duchu, učíš mě moudrým, abych mohl poznávat věci, kterým jsi naučil můj lid, učení skryté v každém lístku stromu a každé skále. Toužím po síle ne proto, abych měl převahu nad svými bratry, ale abych dokázal zvítězit nad svým největším nepřítelem - nad sebou samým. Učíš mě vždy ochotným, abych s čistými rukama a upřímnými očima přicházel k tobě, aby můj duch, až život zmizí jako zapadající slunce, mohl dospět k tobě a nemusel se stydět.“

To je asi nejlepší zakončení skautského roku, ve kterém i kluci z mimoňské sedmičky dokázali, že to myslí vážně s ideami skautingu. Uvědomili si to, že za peníze si dnes můžeme skoro všechno koupit, mimo zdraví, štěstí, lásku a pravé přátelství - bratrství.

Balů, Mimoň

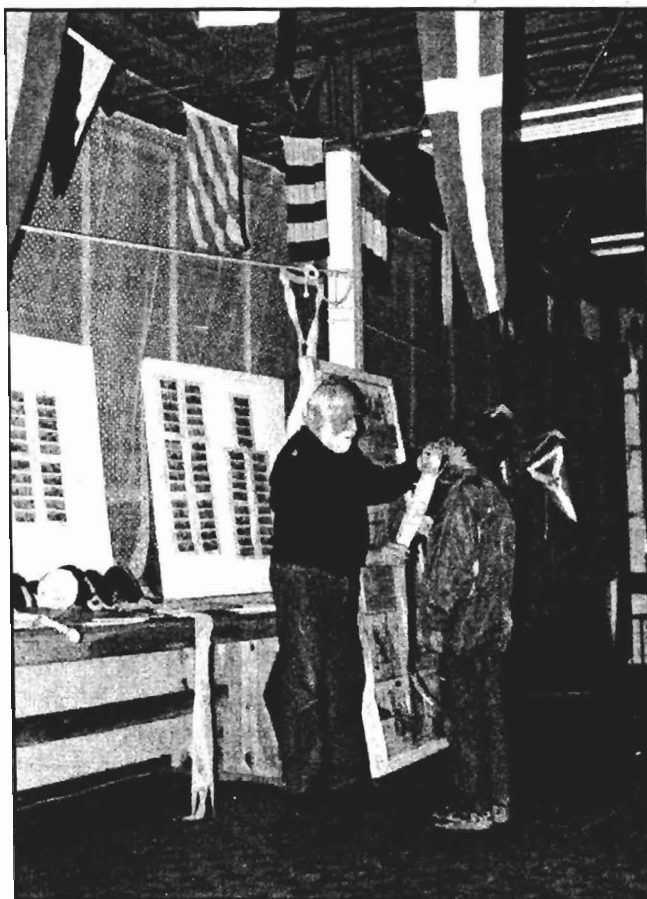
Termín akce: 20.–22. 9. 2002

Místo: Lubiatów

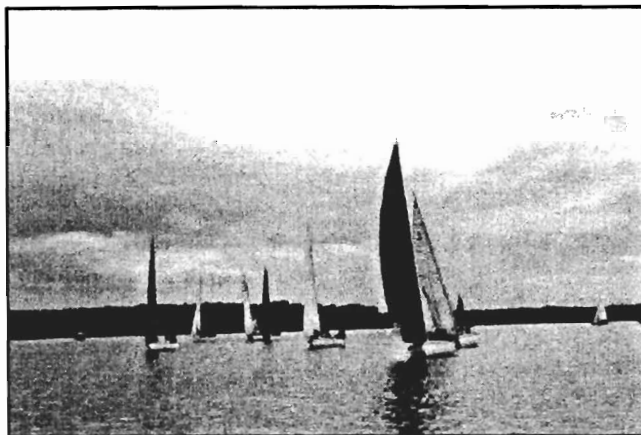
Pořadatel: ZHP Glogów

V Polsku na konci září bývají již každoročně závody plachetnic třídy Omega a díky známosti Ikkyho z Terezína se nám dostalo té cti být při tom. A jak to tentokrát začalo? Po loňsku jsem si řekl, že pokud to bude jen trochu možné, tak jedu. Po čekatelském kurzu s Hrochem (indický kurz) jsem volal do Terezína, jak u nich vypadá situace díky letošním povodním a jestli potřebují pomoc - no a tak jsem k nim do Terezína dojel a pomohl s pracemi. To Polsko vypadalo díky těmto povodním nahnutě, ale nakonec se to povedlo. Bohužel je nám všem líto, že se tohoto setkání nemohla zúčastnit Dejzy. Poláci už nás podezřívají, že ji před nimi schováváme. Ale bohužel, loni to byl její nemocný syn Martin, letos to odnesla její záda.

Chcete-li někam dojet včas, nejezděte vlakem! Tohoto jsem se nedržel při vyhledávání cesty do Turnova. Počítač vám to nádherně vyjede, ale České dráhy si myslí své – vždyť mi-

Malé povídání o 10. regatě o Velkou modrou stuhu

nuta sem, minuta tam a přípoj je pryč. A rázem je tu díra v programu – taková dvouhodinová, a ta je poznat!

V pátek k večeru dorážíme na jezero u městečka Lubiatów, do nádherného prostředí borových hájů. Díky loňsku jsme viděli známé tváře. Ať to byl komodor Zenon Weinert, nebo hlavní rozhodčí regat Andrzej Partacz se svou ženou a spousta jiných lidí. Po slavnostním nástupu, kdy jsme byli všichni slavnostně přivítáni a seznámeni s programem akce, došlo na tu radostnou část - tah čísel lodí. Ikkyho posádka měla 32 a Stopařova 22. A pak hurá na večeri.

Večerní program – jejich (polské) tábory byly ve znamení Vikingů a z tohoto bylo večerní povídání a udělení prvních modrých stuh.

Modrou stuhu můžeme získat několika způsoby:

- vítězstvím v rozjížděce
- za zpěv
- za kroj
- za gieldu (což je skautská burza)
- za jiné úkoly – záleží na kapitánském můstku

Sobota ráno – do Chalkosu pro lodě a první start regaty. Jsou vytyčeny dvě trasy – malý a velký trojúhelník. Start mezi bóji č. 2 a molem, levobokem kolem prvního ostrova, druhého ostrova kormoránů a cíl na linii startu. Druhá byla delší – start opět mezi bóji a molem, levobokem bóji č. 3, pak ve vzdálenosti pěti kilometrů další ostrov, ten obeplout levobokem, úžinou mezi tímto ostrovem a druhým břehem zpátky na volnou plochu, kolem ostrova kormoránů a zpět na linii startu. Počasí na jachting výborné, vítr kolem 6–7 m/s, mírně zamračeno. Po každé rozjížděce byla rozprava sternikov – porada kormidelníků a závodilo se podle normálních závodních pravidel – přednosti v jízdě, levobok-pravobok, návětrná–závětrná, dotyky lodí, dotyky bójí... Protesty se řešily na místě při každé rozpravě. Posádku tvořilo pět lidí jen číslo 22 mělo něco extra. Složení posádky: Honza, Martin (Mařa), Markéta, Indy, Aňa (z Polska) a Stopař. Mařa byl náš porcelán i maskot. Složení posádky lodě

Pokračování na str. 9

Pokračování ze str. 8

číslo 32 bylo: Filip, Beruška, Technik, Jirka a na kormidle Ikky. Při jedné z rozjížděk šel jeden z posádky běhat malý orientační závod, kde se střílelo ze vzduchovky, vázaly uzly, házelo házecím pytlíkem, oblékala a svlékala se záchranná vesta – prostě sranda. Během soboty se odjelo pět rozjížděk a ta nejhorší se škrtila.

Večer bylo představení posádek – scénky, pohybovky, zpěv polských šantů. Šanty jsou písňe s námořní tematikou, vyniká u nich chórový zpěv, jsou rytmické, prostě a jednoduše – velmi pěkné.

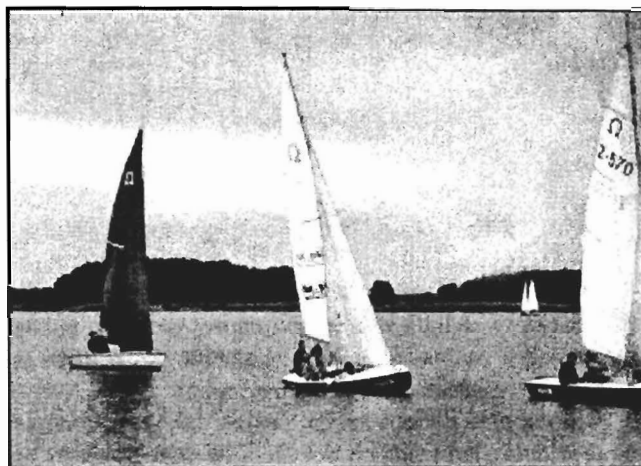
A opět se rozdělovaly modré stuhy... U nás ji obdržel Ikky za výtečnou střelbu a posádka lodi č. 22 za nejlepší vystoupení.

A polští harceři zpívali své písňe až do rána...

Neděle – Probudil nás déšť bubnující na střeche našeho stanu. Ještě měly být dvě rozjížděky na pádla: jedna – loď špicí dopředu, druhá – loď špicí dozadu a zádi dopředu.

Díky tomu, že čas kvapil, jela se poslední soutěž o modrou stuhu – kdo bude nejdříve v přístavu Chalkos, kde se vracely lodě. Pak už jen úklid stanů, vracení dek, bourání stanů.

„A jak se ten stan vlastně balí?“ „Zkusme to zabalit jak to vyjde!“ A ono to opravdu „nějak“ vyšlo a kupodivu i správně.

Poslední nástup, poslední ceny, poslední modré stuhy. Vyhodnocení třech nejlepších lodí v rámci regaty, vyhodnocení třech nejlepších lodí z hlediska počtu získaných modrých stuh, vyhodnocení nejmladšího účastníka (dostal náš Máťa), modrá stuha za nejstaršího účastníka (dostal Jirka Drábek z Ikkyho posádky). Stažení vlajek, poslední ahoj a pak už nás čekala jen dlouhá cesta domů.

A pokud to jen trošku vyjde – tak opět za rok na 11. regatě Ahoj.

Zapsal Stopař

LIBERECKÉ PRIMÁTORKY

V sobotu 15. června se uskutečnila již tradiční plavba netradičních plavidel o primátorovy trenýrky. Letos se zúčastnila děvčata našeho přístavu jako jediná dívčí posádka. Ještě v pondělí nevěděla na čem pojedou, ale do soboty vytvořila barevný komín a proměnila naši pramici Sázavu v parník. Plavidlo jim Ríša dopravil na start za Obchodní banku a dobře udělal. Plavidla vystavená před radnicí během dopoledne určitě trpěla přívaly vody, která se řinula z oblohy až do 12 hodin. Pak jako by se nad plůjci Neptun slitoval, přestalo pršet a nástup se složením slibu všech účastníků, že všichni doplují, dobrodří či jiným způsobem dosáhnou cíle, proběhl za sucha. Po výstřelu z lodního děla, které ovšem značnou dobu odolávalo pokusům Slůněte o zapálení podpalovače, bylo všech deset plavidel spuštěno na vodu. Klářina a Meruňkova chobotnička vypadala dost vachrlatě již při nalodování, ale Klára se prý ráda druží, takže jí těsné prostředí na palubě nevyvedlo z míry, a po ladmém rozhození chapadel po hladině vypluli k cíli. Cestou několikrát okusili vody řeky Nisy, i když se Klára snažila zuby nehty udržet na palubě.

Děvčata přibrala na své plavidlo jako navigátora Ríšu a dobře udělala. Křeček na kormidle totiž vůbec neviděl přes komín na před lodi. Přestože vodohospodáři nepatrně zvedli hladinu pro lepší proplutí našich plavidel, sem tam nějaký nezbedný šutřík pod hladinou i těsně nad ní vyčuhoval a setkání s ním nebylo zrovna nejměkčí.

Flotiláci postavili několik netradičních plavidel - plovoucí pustý ostrov s palmou, létající koberec, plachetnici, rakev, krokodýla, ale měli málo lidí na obsazení všech atrakcí. Čajíček přemluvil Šahanku a vnutil jí kajak alias krokodýla, jen malá chybička se vloudila - zapomněl doma špricku, takže při větším náklonu hrozilo zalití lodi vodou. Šahanka statečně prokličkovala korytem Nisy až do cíle a stačila při tom zachránit uplavavší výstroj jiných spřátelených plavidel - kormidlo a pádlo plavidla reprezentujícího město Liberec.

Pan primátor Jiří Kittner alias Kitty se letos dostavil na start v příhodnějším oblečení než v minulých letech, opatřil si průtokové sandály, které se mu jistě osvědčily.

Všechna plavidla doplula, některé posádky dobrodřily, ale cíle dosáhli všichni. Na slavnostním předávání trosečnických lahví a primátorských trenýrek dokonce vysvitlo sluníčko. Aktérům i divákům se akce líbila, naše děvčata získala inspiraci na příští ročník a určitě překvapí nějakým originálním plavidlem.

Fižďa - Maják Liberec

ŠIPKA na Slapech

Výpis z kroniky OS Klubu Šipka Praha

21.–23. června 2002

Když loni Šipka koupila tři nové pramičky, neměl kapitán našeho OS Klubu žádný lepší nápad, než se je pokusit oplachtit a dřívě, než je předáme oddílům, je využít ke své každoroční vodácké jízdě (letos již desáté).

Nejdříve bylo potřeba sehnat peníze. Takže s pozvánkou na pravidelné jarní setkání dostalo 120 našich členů i složenky s prosbou o příspěvek. A že si většina na krásu skautování pamatuje, brzy jsme na kontě měli sumu dostatečnou k svépomocnému oplachtění tří pramiček.

Po několika poradách a telefonátech se nám podařilo kontaktovat šéfa Yacht servisu HKVS bratra Oskara, který nám s nevšední ochotou nejen poradil, ale i sehnal materiál a ukázal, jak se taková loď oplachtí.

A potom jsme několik odpolední v naší loděnici v Sedleci hoblovali, vrtali, lepili, šroubovali, natírali, zatloukali, uzlovali a řezali (někdy i sebe), až se z pramiček klubaly pomalu, ale jistě plachtence. V této bohubilé činnosti se kromě Oskara nejvíce uplatnili šikulové jako Tumé, Bohoušek, Radko, Meďoun a Jack. Jim budiž poděkováno za dokončení tohoto díla, které se svojí krásou vyrovnalo leckteré katedrále.

A přišel čas vlastní výpravy.

V pátek 21. 6. 2002 Bohoušek, Radko a Meďoun naložili na vlek tři naše koráby a odvážně vyjeli. První zádrhel nastal 30 metrů od loděnice: podjezd pod viaduktem byl o 25 cm nižší. Úvaha vypustit na chvíli kola byla zamítnuta (kdo by se s tím potom pumpoval). A tak jsme couvali. Protože je to dosti do kopce, spojka Meďounova auta krásně čoudila a strašně smrděla. Ale vycouval a bez problémů potom dojel až do Kobylníků na Slapech, kde byl sraz s ostatními a kde nás přivítali Saša s Ikem, kteří zde mají chatu a celou akci zajišťovali. Také Gooffy s Danou už byli na místě a během dne dorazili Ota, Johny, Šed'a, Riky a v noci Jack. A bylo nás 12.

Cestou jsme poslouchali předpověď počasí a nevěděli, zda se máme těšit, nebo bát. Nad naším územím se měla zítra střetnou západní tlaková výše s východní níží a předpověď: vyložené počasí pod psa a vítr na hranici orkánu.

Během odpoledne začalo pěkně lít, takže jsme se po ubytování sešli v místním lokále k pravidelnému breefingu a večeři.

Ráno však již vyšlo sluníčko. Dorazil Kazan, Tumé, Luděk a Olina a odpoledne opičí duo Šimpanz s Paviánem (a bylo nás 18). A začala instruktáž o oplachtění pramiček. Aby se to nepletlo, snesli jsme všechny propriety na velké plato patřící Sášovi a než jsme se naděli, nic jsme nemohli

najít. Každý se snažil přišroubovat, přivázat nebo nasadit něco o čem byl přesvědčen, že to tam patří a když zjistil, že to je něco úplně jiného, nechal to buď v lodi nebo tam, kde to už nepotřeboval. K naší cti budiž řečeno, že do vody nám nespadlo nic.

Nakonec byly všechny tři pramky vystrojeny jako nevěsty, ale chyběl ženich – alespoň slabounký vítr. To, co se občas zdálo jako zafoukání byl obvykle jen nedaleký povzdech podobně postižených jachtařů.

Přesto jsme si nasadili oddílové čepičky, nalodili se a nadšeně zachytávali sporadické větrné porývky. Zkoušeli jsme i křižovat proti větru a obstojně jsme dojeli asi 3 km k útulné restauraci, kde jsme se rozhodli poobědvat. Vítr ustal úplně a tak jsme po třech hodinách opět nasedli. Zpět jsme sice měli jet po větru, jeho síla byla však již tak minimální, že nám cesta trvala déle než při jízdě proti němu.

Riky, ve snaze urychlit svou loď, statečně máchal kormidlem sem a tam, až mu kormidlo vyskočilo ze spodního pantíku a když jej při přistávání pustil, sklouzlo nenávratně do 40 metrové hloubky. „Budiž mu voda lehká“

Večer, protože bylo krásně, jsme se sesedli u táborového ohně a při kytáře Ludka a Oliny jsme zpívali naše staré vodácké písně, vzpomínali na zážitky z minulých jízd, pili krambambuli a litovali těch, které rodiče (či manželky) nepustili.

V neděli ráno jsme se ještě jednou pokusili plachtit. Vítr byl o něco lepší a tak jsme se až do oběda motali po Slapech a stávali se pomalu ale jistě jachtaři.

A potom už jen naložit vlek, nic nezapomenout, slíbit si, že příště to bude ještě krásnější a s pokřikem „Bouři a slunci vstříc, Šipka letí vždy výš...“, se rozejít.

Závěrem:

1. využívat síly větru místo síly paží je ohromné
2. nevěřte předpovědím našich meteorologů

Radko

Radko Trohař

Emeritní kpt. 21. oddílu vodních skautů Šipka Praha

ZÁVOD „PŘES TŘI JEZY NAPŘÍČ PRAHOU“

Něco málo z historie závodu

Tento závod vodních skautů vznikl za první republiky ve třicátých letech dvacátého století. Již několikrát musel být upravován a jel se na náhradní trase. Ovlivňován byl úpravou pražských jezů nebo přímo uzavřením vorových propustí. Závod byl dokonce uskutečněn přes 2 jezy, ale i přes jeden. Letošní závod musel být přeložen mimo Prahu. A to proto, že díky letním povodním nefunguje většina čističek odpadních vod po celé délce Vltavy a voda v ní je tudíž značně znečištěna. Byla vybrána Sázava, která byla nejméně postižena. Proto se letošní „přes tři jezy“ jela přes jezů pět a to se startem v Krhanicích a cílem v Pikovicích.

Aktuálně z místa konání

TŘI (PĚT) JEZY(Ů) – MALÁ ZMĚNA

Ještě když jsem byl v srpnu na Stvořidlech, tak jsem si myslel, že tři jezy nebudou. Rok se sešel s rokem a bylo tu jezů pět. Že by velká voda nějaký do Prahy přinesla? Nepřinesla, ale jelo se na Sázavě, Krhanice–Pikovice.

Stejně jako loni jsme přijeli už v pátek do Prahy a odtud v sobotu do Krhanic. Tam jsme dle pokynů pořadatelů složili lodě a uvolnili místo dalším. Nahoře jsme se přihlásili a zaplatili. Stejně jako loni jsem nestihl výklad trati (letos jsem svázel auto do Pikovic a vrátil se zpět do Krhanic).

Letošní startovací systém byl trochu jiný, leč dobrý. Startovalo se v kategoriích v minutových intervalech. Trasa byla nádherná, občas jsme zapomínali pádlovat při kochání se okolím řeky. Jezy byly nenáročné, i když jsme měli jednou skoro problém. Sem tam jsme to trochu netrefili, ale vše jsme překonali s nadhledem.

V cíli nás čekali rozhodčí a buřty, to bylo pozitivní. Horší bylo, že tam nebyl Prášek s klíči, od auta. Výsledky byly celkem brzo a tak jsme vše časově s přehledem stíhali.

Letošních Pět jezů se mi opět moc líbilo, organizace závodu byla dobrá a všechno asi vycházelo.

Organizátorům Hurááá, A-hóóój, apod. Šroub

VÝSLEDKOVÁ LISTINA – JEZY 2002 SÁZAVA

poř.	čís.	oddíl	přístav	místo	čas
Kategorie R – dorostenci P550					
1	10			Turnov	0:56:20
2	9	6.	9.	Kolín	0:57:16
3	8	217.02	8.	Mladá Boleslav	0:58:09
4	7	511.05	7.	Mimoň	1:00:33
Kategorie F – dorostenky P550					
1	14	33.	33.	Praha 7	1:12:53
2	15	317.13	113.	Opařany	1:22:05
Kategorie S – starší žáci P550					
1	28	534.	14.	Vysoké Mýto	0:57:02
2	26	511.05	2.	Mimoň	0:58:07
3	35	4.	4.	Praha 3	0:58:21
4	34	4.	4.	Praha 3	0:59:11
5	29	317.13	113.	Opařany	0:59:42
6	30	7.PVS	300.OVSLiberec		1:00:24
7	25	611.01	5.	Havlíčkův Brod	1:00:48
8	27	511.05	2.	Mimoň	1:01:46
9	24	816.14	28.	Ostrava	1:02:22
10	31	7.	31.	Liberec	1:03:39
11	33	424.02	5.	Louny	1:03:54
12	32	113.16	16.	Praha 3	1:04:37
13	23	723.05	68.	Ostrava	1:07:54
Kategorie G – starší žákyně P550					
1	43	511.05	3.	Mimoň	1:02:18
2	45	4.	4.	Praha 3	1:06:02
3	44	816.14	12.	Ostrava	1:08:25
4	42	723.05	68.	Ostrava	1:18:22
Kategorie B – mladší žactvo P550					
1	52	217.02	8.	Mladá Boleslav	1:00:29
2	55	4.	4.SVV	Praha 3	1:02:22
3	53	534.14		Vysoké Mýto	1:03:51
4	54	4.	4.	Praha 3	1:10:48
Kategorie K – žactvo P530					
1	69	4.	4.	Praha 3	1:07:00
2	70	4.	4.	Praha 3	1:15:01
Kategorie O – dospělí					
1	80			Turnov	0:58:22
2	77	534.14		Vysoké Mýto	1:00:37
3	78	317.13	113.	Opařany	1:02:24
4	76	216.08	33.	Neratovice	1:03:25
5	79	214.02	22.	Kolín	1:07:06

Povodňový deník – záplavy v Neratovicích (II. díl)

Marcela Holubová, Přístav vodních skautů Neratovice

ČTVRTEK 15. 8. 2002

V 6:00 mě budí telefon. Volá Pytlík, že voda je už u spořitelny a byli tam celou noc. Teď potřebují odvézt pramici do Obříví. Trochu mě mrzí, že večer nezavolali a nechali mě spát. Volám kamarádovi a jedeme. U spořitelny nakládáme loď. Policie už nedělá problémy. Už nás znají. Přijíždíme do Obříví, kde se mjíme s autobusem plným evakuovaných obyvatel. Je nám řečeno, že na návsi a na faře je pořád hodně lidí. Házáme loď na vodu a jedeme. Jsme ještě upozornění, že máme dát pozor na elektriku. Úplně mě zamrazí. Tak teď jde do tuhého. Mjíme zapadlou vojenskou Tatra a plujeme na náves. Přistáváme u zámku. Tam už vychází několik Ukrajinců, že půjdou sami pěšky. Upozorňují nás ještě, že na faře je pan farář a nehodlá se evakuovat. Pak vyráží úplně opačným směrem. U budovy u zámku se snažíme přesvědčit několik starších lidí, aby jeli s námi. Nechtějí. Volám telefonem na druhou pramici, která byla v tu chvíli v jiné části obce, aby nám přivezli policistu. Ale to už si to obyvatelé rozmysleli a začínají si balit. Snažíme se ještě dostat ven psy. To se nám nedaří. Ale podařilo se nám přesvědčit pana faráře. Má přes dva metry, stotřicet kilo a je o holích. S velkou námahou ho dostáváme do lodě. To se ještě objevuje jedna paní. Ta už se do lodi nevejde. Zůstávám s ní na návsi a čekáme až pro nás přijedou. Procházím ještě vodou k okolním domům a volám. Nikdo se mi neozývá. Kolem nás proplová nějaký muž na člunu. Místo, na kterém jsem před chvílí stála, už je pod vodou. Začínám být nervózní a pramice pořád nikde. Jdu si povídat s paní. Ta je docela psychicky v pořádku (pravděpodobně víc jak já). Vypočítává jak je normálně koryto řeky daleko a že ona ještě na dvorku vodu nemá. Pozoruji, jak z vody přede mnou vybublávají prameny. Z každé díry nebo kanálu. Do smíchu už mi není. Celou vsí se táhne ticho. Někde z dálky se ozývají psi. Jen voda kolem nás šumí. Ta doba se mi zdá strašně dlouhá. Je mi jasné, že nás tady nenechají... A už jsou vidět. Nakládáme poslední pasažérku a jedeme. Cestou se dovidám, že už je sem policie nechtěla pustit a jsou tu vlastně přes zákaz. U břehu potkáváme druhou pramici. Sedí na ní příslušníci policie. Prostě nám ji zabavili. Ale nikdo z nich neumí pádlovat, natož kormidlovat. Točí se s pramicí v ulici, nevědí co s ní, ale nás už tam nechtějí pustit. Ťukáme si na čelo a kroučíme hlavou. Pak se nechávají přesvědčit a opět nám jí vracejí. Jedeme se podívat do vzdálenějších částí obce. Po cestě slyšíme štěkat psy, kteří najednou ztichli. Zdá se nám, že v domě vedle nás se ještě někdo schovává. Voláme a nikdo se neozývá. Jedeme dál. Zachraňujeme tonoucího ježka a nakládáme ho do lodě. V zadní obci vidíme v dálce loď. Je to divné. Policie měla uzavřít všechny příjezdové cesty a nikdo z civilistů by tam neměl být. Voláme na ně. V tu chvíli zrychlují a ujíždějí nám. Po dalších výzvách se zastavují a sdělují nám, že ještě jeli pro léky. Nevěříme. Možná jeli rabovat. Posíláme tam policii.

Je něco kolem druhé a jedeme domů. Sotva jsem zavřela dveře od bytu, ozývají se sirény ze Spolany. Je vyhlášen třetí stupeň chemického poplachu. Z chemičky uniká chlór. Nad Spolanou je vidět zelený oblak. Někdo na výzvy policie nebdá, jiní zase běží domů a zavírají okna. Celé odpoledne jsem doma.

Večer mi zvoní telefon. V Tuhani potřebují loď pro ostrahu vesnice. Během 40 minut jsme na místě. Kolem ohně sedí asi třicet mužů a popíjejí pivo. Jsou nervózní a hádají se. Vždyť jim před očima padají domy. Sestavujeme posádky. Vždy tři lidi od nás, jeden policista a jeden místní. Jsme upozornění, že nemáme zajíždět do ulic blízko baráků. Už jich kolem dvaceti spadlo. Domlouvají se ještě hesla, aby nedošlo k omylu a vyrážíme na vodu. Plujeme kolem vršků ovocných stromů. Přejíždíme plot nějaké zahrady, mjíme ceduli Tuhaň, která už není skoro vidět. Jedeme kolem domů, které už jsou v troskách nebo jich kus chybí. Někde vzadu padají štíty. Na chvíli se dostáváme blízko k budově, ze které se ozývají divné zvuky. To nic, to jenom padá strop. Mimoděk jsme přitlačili na pádla, abychom se dostali dál. Všude je ticho a tma.

Po první okružní jízdě se nechávám vystřídat a jedu se domů vyspat.

PÁTEK 16. 8. 2002

Ráno vstávám brzo. Dnes se musím dostat do Teplic. Vdává se mi kamarádka. Nemůžu tam chybět...

Odpoledne po návratu mi volá Pytlík, že budeme mít opět noční v Tuhani. V sedm se pro mě stavuje a jedeme. Voda trochu opadla a už se dá zajet až do vesnice. Střídáme skupinu od nás, která měla denní a vozila obyvatele podívat se na své domy. Pomalu se šefí. Dnes je organizace jiná. Náves už je na suchu a budou tady chodit hlídky. Naším úkolem je hlídat zatopený okraj vesnice. Zajíždíme přes obrovské jezero i k vedlejší obci, Kelským Vinicím. Ale tam mají svoje hlídky.

Po třetí objížďce kolem dvanácté volá někdo jednomu z místních na mobil, že se ve Spolaně něco děje. Spolana je vzdálená vzdušnou čarou asi dva kilometry. Jsme tu odříznutí od světa, bez elektriky a o poplachu bychom se ani nedozvěděli. Voláme na krizové číslo do Neratovic na úřad. Tam nic nevědí. Zase zvoní někomu telefon. To manželka jednoho z našich, která sedí na ústředně městské policie. Vyděšeně volá, že ve Spolaně je asi poplach, ale není to potvrzená zpráva. Prý se jedná o evakuaci celých Neratovic. Přemýšlíme, co dál. Ve vzduchu je cítit divný zápach. To ve Spolaně spalují LAO. Čekáme na telefon, jestli se nám zpráva o poplachu potvrdí. Nikdo nevolá. Trochu se uklidníme. Zatím nakládáme jednu pramici. Na objížďky se už asi nepojede.

Kolem čtvrté ráno se vracíme domů. Sedím s Pytlíkem v autě a zvoní mu mobil. Něco se děje. Na státovece od Prahy

Pokračování na str. 13

Pokračování ze str. 12

prý stojí přes deset zásahových aut a nepouštějí nikoho do Neratovic. Jedeme přes Kostelec a nikoho nepotkáváme.

Doma zapínám televizi. Ve Spolaně se hnulo potrubí a opět uniká chlór. Nad Neratovicemi už třetí den krouží vrtulníky a nervozita obyvatel se stupňuje.

SOBOTA 17. 8. 2002

Vstávám kolem poledne. Dnes už nás asi nebude nikde potřeba. Odpoledne vyrážíme na loděnici. Je tam docela spoušť. Voda opadla, děláme rysku na vratech, kde byla hladina. Je to přes metr dvacet. Lodě jsou v pořádku, ale veškerý dřevěný nábytek se nám rozpadá pod rukama. Skříně, stoly, židle... Vyklízíme celou loděnici, odhrnujeme bahno, abychom se dostali k vodě. Nemáme hadice ani čistou vodu. Nabíráme vodu kbelíkama a drhneme betonovou podlahu. Nejhůře je na tom naše rozestavěná dřevěná klubovna. Asi jí už do podzimu nedoděláme. Všechna materiálu je rozmočený.

NEDĚLE 18. 8. 2002

Odpoledne jdeme opět na loděnici vysušit plachty, které jsme tam měli uskladněny. Neratovice se pomalu vzpamatovávají a začíná se s odklízecími pracemi.

Večer se opět ozývá siréna. Automaticky zavírám okno a jdu spát.

PONDĚLÍ 19. 8. 2002

Televize ukazují záběry z Prahy, hledají se viníci...

Nad Neratovicemi přestávají přelétávat vrtulníky. Ráno nám vyhlásili už jen I. stupeň chemického poplachu a ujíšťují nás, že žádné nebezpečí nehrozí.

Zpětně si promítám celý uplynulý týden.

Ještě nás čeká hodně práce.

Tak tohle jsou moje zážitky ze srpnových záplav na Mělnicku.

Mimoňské rafty na „vodním živlu“

Pro mimoňské skauty - vodáky je voda normální živel, se kterým si vždy poradili. Ale co letos zažili na svých raftech v Kralupech nad Vltavou při povodni, na to budou dlouho vzpomínat. Letošní tragedie lidí v zaplavené oblasti je nenechala lhostejnými.

A tak kluci z mimoňské dvojky, spolu s mladoboleslavskými posádkami skautů vyjeli do zaplavené oblasti pomáhat postiženým lidem. Nešli tam s prázdnou. Vzali s sebou nejen karimatky a spacáky pro lidi, které voda připravila o domovy, ale také balené potraviny z Vitany, včetně těstovin, které měly připravené pro svoje výpravy na vodu.

V Kralupech byli užiteční. Většinou na svých raftech vozili příslušníky bezpečnosti, kteří hlídali sídliště proti

zlodějíčkům i těm, kteří nemají čest a srdce na pravém místě. Kluci nechtějí, abych o tom všem mnoho psal. Říkají, že to byla taková hrůza, o které se nedá psát, že se to musí vidět. A navíc, pomoc je jejich normální, samozřejmá skautská povinnost.

Balů - Mimoň

Jirka Hold-Amateur

GUADALCANAL 9.

Tentokráte jako příběh jednoho Moravana

„Bylo – nebylo...“

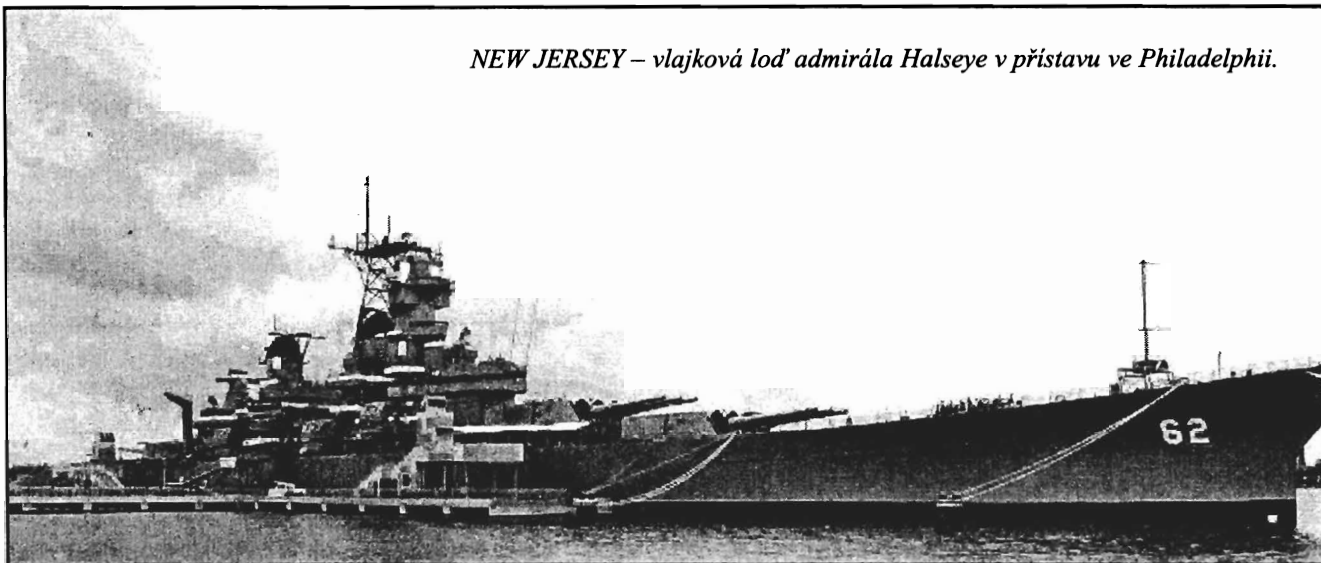
Takhle začínají obvykle pohádky, ale tentokráte opravdu „Bylo“. Přečtete si příběh jednoho moravského synka, který se proslavil v bitvě u ostrova Guadalcanal.

Asi 14 km na jih od Třebíče leží přesně na pozici 15 stupňů 55 minut E vesnice B o ň o v, v době začátku našeho

leji zničit.

Poručík Stanley W. Vejtasa byl velitelem roje, který odstartoval z paluby ENTERPRISE v 08:00 hodin ráno a měl posílit letouny americké stíhací ochrany, která se již nacházela ve vzduchu. Vejtasův roj neměl ještě dostatečnou výšku, když se již blížila japonská letadla, která před tím

NEW JERSEY – vlajková loď admirála Halseye v přístavu ve Philadelphii.

příběhu malá moravská vesnička, dnes už pěkná vesnice. A v této vesnici žila za časů Rakousko-Uherské monarchie a v začátcích Československé republiky rodina rolníka Vejtasy. V těch dobách se nežilo venkovanům příliš skvěle a tak se pan Vejtasa jednoho dne rozhodl odejet za lepším do Spojených států amerických, dnes by se řeklo, že „emigroval“. Spojené státy tehdy měly nedostatek pracovních sil a nabízeli vystěhovalcům, zejména zemědělcům, půdu k farmaření. Tož se tedy rodina Vejtasova pevně rozhodla a v podpalubí parníku odplula do Států. Opravdu se tam docela dobře uchytila a syn Vejtasových Stanislav chodil do americké školy. Učil se dobře a tak po absolvování vyšší školy (High School - něco jako naše gymnasium) vstoupil do služeb ozbrojených sil USA a stal se příslušníkem US NAVY ve složce námořního letectva. Pokračoval ve výcviku a tak v době bitvy u Guadalcanalu byl již poručíkem letectva US NAVY a byl přidělen k palubnímu letectvu letadlové lodi ENTERPRISE, která nesla na své palubě stíhačky „Wildcat“.

Dne 26. října časně ráno se schylovalo k námořní bitvě a velká letadlová loď ENTERPRISE byla samozřejmě ve středu zájmu Japonců. Již časně ráno napadla japonská palubní letadla americkou loď HORNET a zničila ji. Pak se Japonci chystali zničit i ENTERPRISE. Snažili se na ni útočit ze všech stran, kolem lodi kroužily japonské střemhlavé bombardéry, chránily je stíhačky „Zero“ a všichni měli jedinou snahu, americkou letadlovou loď co nejrych-

napadla a zničila HORNET. Poručík Vejtase přesto obrátil svůj Wildcat proti japonskému svazu (byly to bombardovací letouny typu VAL) a přes svou malou výšku sestřelil jeden bombardér, který se k letadlové lodi ještě ani nepřiblížil. Vejtasa zaznamenal první úspěch toho dne. Na jeho radiový povel začala letadla jeho roje šplhat do výšky. V tu chvíli japonské střemhlavé bombardéry svrhly již své pumy a snažily se uniknout americkým stíhačkám. Piloti Vejtasova roje však také nelenili a úplně rozstříleli dvě japonská letadla. Po tomto úspěchu přišel radiový pokyn z řídicího centra, aby Wildcaty vystoupily na letovou hladinu 9000 metrů a zasáhly proti předpokládaným torpédovým letounům, které měly svými torpédy zasáhnout a těžce poškodit nebo zničit ENTERPRISE. Skutečně také kolem 11 hodiny zaslechl Vejtasa ve svém palubním radiu pokyn řídicího centra, že se blíží neidentifikovatelná letadla. Vejtasa udal svému roji nový letový kurs a také již za několik minut pod sebou doopravdy spatřil šípovou formaci jedenácti japonských torpédových letadel typu KATE, která směřovala k americké letadlové lodi. Dvě letadla Vejtasova roje se za okamžik dostala do boje se stíhacím doprovodem Japonců, druhá dvě letadla roje (pilotovaná Vejtasou a Harrisem) namířila na bombardéry, které se právě chystaly k náletu na ENTERPRISE. Oba Wildcaty (každý Wildcat byl vyzbrojen 6 velkorážními kulomety) zahájily

Pokračování na str. 15

Pokračování ze str. 14

palbu, ze dvou bombardérů vyšlehly plameny a za okamžik obě japonská letadla explodovala a rozlétla se na kusy. Poté američtí piloti Vejtasa i Harris využili své rychlosti a dostihli Japonce ve chvíli, když se chtěli ukrýt v mracích. Oba piloti se nyní rozdělili, ale Vejtasa nepřítel neztratil z dohledu. Naletěl na bombardér na levém křídle japonské formace a dvěma krátkými dávkami ze všech kulometů japonské letadlo zničil. Vejtasa ihned vykopř směřové

kormidlo a vrhl se na vedoucí letadlo japonské formace. Hned první dávkou ustřelil bombardéru část výškového kormidla a ta jen o pár centimetrů minula kryt jeho kabiny. Japonský pilot se marně snažil uniknout, rychle se obrátil a tím vystavil Vejtasovi svůj bok. Poručík nelenil, druhou krátkou dávkou bombardér poslal k zemi a jen chvíli sledoval, jak se nepřátelské letadlo řítí ve spirálách k zemi. Nemohl však ani chvíli váhat, ještě v mracích zahlédl další KATE a tentokrát dlouhou dávkou zasáhl Japonce od přídě až ke kormidlům. Z bombardéru vyšlehly plameny, převrátil se a padal k zemi. Zmizel Vejtasovi z očí, ale již se vlevo v mracích objevil další japonský letoun. Vejtasa otočil v prudkém obratu svůj Wildcat na křídlo, přidal plyn, ale Japonce byl již značně daleko a tak několik kulometných dávek již nepřítel nedostihlo. Poručík Vejtasa se vrátil na výšku 1000 metrů a opět spatřil další japonský bombardér, který již na ENTERPRISE zaútočil a nyní se rychle snažil zmizet z nebezpečného prostoru. I když měl Vejtasa ve svých kulometech již málo munice, neváhal, rychlým manévrem se Japoncovi přiblížil, několika posledními náboji ho zasáhl a poslal do moře.

Sestřelit v jednom boji pět nepřátelských bombardérů, to byl již opravdu vynikající a ojedinělý výkon jednoho jediného stíhače. Velitel stíhací skupiny na ENTERPRISE, korvetní kapitán Flatley po přezkoumání a ověření všech údajů napsal do svého zhodnocení akce, že z pěti japonských bombardérů (které souboj s Vejtasovým rojem přežily), tři odhodily svá torpéda předčasně a dvě další posádky byly osudy svých druhů tak otřeseny, že jejich schopnost útočit byla prakticky nulová. Rovněž kapitán letadlové loď ENTERPRISE Hardison uvádí, že pokud by nálet oněch 11 japonských střemhlavých letadel byl úspěšný, těžko by se jeho, již tak těžce poškozená loď, dalším jedenácti torpédům ubránila. Ve své zprávě Kongresu Spojených států amerických a velení námořních sil USA, kapitán Hardison také patřičně vyzvedl statečnost a úspěch stíhače Stanley W. Vejtasy, syna přistěhovalce z jihomoravské vesnice Boňov.

Všechny tyto údaje jsou čerpány z archivních spisů uložených v námořní akademii US NAVY. Nevíme, bohužel, nic o okolnostech vystěhování Vejtasových, nevíme ani, kdy a kde se Standa Vejtasa narodil.

Takže já (tj. Amateur) se domnívám, že by se možná třebíčský přístav vodních skautů mohl někdy do Boňova podívat, v obecní kronice zjistit vše okolo rodiny Vejtasových a případně nám to do KAPITÁNSKÉ POŠTY napsat. Rozhodně by to bylo asi zajímavější, než KAPITÁNSKOU POŠTU neoborně kritizovat.

PMT

A bylo to tu zas. V neděli po Třech (pěti) jezích jsme se sešli u loděnice v Braníku. Nebyl to Braník, jako loni, byl trochu přerovnaný.

Na startu se sešly, tři dvojice muž-muž, jedna dvojice žena-žena, v našem případě slečna-slečna a jeden jednotlivec. Stejně jako loni nebyla smíšená dvojice žena-muž.

Trať byla stejná jako v předchozích ročnících, celkem pouhopouhých cca 42 km a nějaké drobné. Nějakých 2,4 km lodí, 2,5 km během a 3,5 km kolmo a to vše jen pětkrát. Do čtyř hodin to má každý za sebou, ti nejrychlejší skoro za tři (sólista Jupp). Byla tu i občerstvovací stanice, takže při změně třeba nohy-kolo nebo nohy-loď byla šance (když to čumilové nesežerou) dát si něco na posilněnou.

Počasí nám přálo, a tak se závodilo do posledního dechu. Všichni jsme to opět přežili, a opět nikdo nevzdal.

Takže, Juppe, do příštího, pátého ročníku hodně zdaru a více závodníků.

Přijďte, dostanete poháry a trika!
Šroub

Dvojí setkání se skauty z Kralup

První setkání 6. oddílu vodních skautek „Korál“ se skauty z Kralup nad Vltavou bylo v létě na společném putovním táboře. Na kanoích se sjížděly řeky Vltava a Lužnice. Přestože počasí příliš nepřálo a voda padala z oblohy, byla fajn nálada. Dokonce se našel čas i na zpěv.

Ale při druhém setkání jim do zpěvu vůbec nebylo. Skautky se totiž do Kralup vypravily v holínkách a gumových rukavicích s českolipskou humanitární pomocí a dobrovolníky pomáhat uklízet hrůzy z povodně. Tam je čekal bráška - vůdce ze společného letního tábora, Láďa Berit, který v Kralupech organizoval záchranářské práce.

Voda a bahno byly všude.

V Kralupech našly jen spoušť a zhroutené, nešťastné lidi, kteří byli vděční za každou pomoc i vlídné slovo. Nebylo výjimkou, že rodině po povodni zůstaly jen holé životy. Protože druhý vůdce oddílu z letní táborové plavby bydlí ve Veltrusech, jelo se další víkend pomáhat s úklidem lidem postiženým povodněmi právě do Veltrus. Veltruský zámek málem nepoznaly.

Kapitánka „Korálu“ sestra Bublínka z Mimoně mi řekla, že na obě „mokrá“ skautská setkání letošního roku nikdy nezapomenou.

Balů - Mimoně

BOJ V ZELENÉM PEKLE GUADALCANALU

II. díl

Červivá rýže a saké

K prvnímu střetu došlo v poledne 8. srpna, kdy se nad spojeneckými loděmi objevilo pětadvacet japonských torpédových bombardérů. Američané však o nich věděli předem a dvě třetiny z nich dokázali zlikvidovat. Sami přitom přišli o jedinou svou loď.

Zato jedna z nejhorších porážek, kterou americké námořnictvo utrpělo ve válce na moři, se odehrála po půlnoci 9. srpna u nedalekého ostrova Savo. Ačkoli spojenecká flotila křižníků a torpédoborců zaujala tu noc bezpečnostní rozestavení, spolupráce a držení hlídek byly mizerné. Následkem toho japonský kontraadmirál Mikawa v čele sedmi křižníků stačil během hodiny potopit pět důležitých amerických lodí za cenu jednoho vlastního poškozeného torpédoborce a rychle zmizel.

Smutnou útěchou pro Američany bylo, že Mikawa svůj úkol nedovedl do konce a nezničil spoustu zcela bezbranných dopravních a zásobovacích lodí. Netušil totiž, že spojenecké letadlové lodě byly staženy, a tak očekával brzký vzdušný protiútok, pokud se znovu rychle nedostane do bezpečí.

Na tuto situaci doplatili už vylodění američtí pěšáci. Odpoledne 9. srpna se totiž stáhly na jih všechny lodě, které spojeneckému námořnictvu zůstaly, aby se vyhnuly dalšímu útoku - přestože z nich dosud byla vyložena pouze část potravinových a muničních zásob. Další dva týdny tak námořní péchota (ač sama často bombardována a odstřelována) zůstala bez námořní podpory i bez leteckého krytí, dokud 20. srpna nebylo s příletem prvních perutí námořního letectva zprovozněno Hendersonovo letiště.

Vlastní zásoby potravin rychle došly a Vandergrift musel své muže před smrtí hladem zachránit skromnými dávkami z ukořistěné rýžové sličty prolezlé červy, kterou si vojáci naštěstí mohli zpestřovat pivem a žlutavým rýžovým vínem saké z vydrancovaných japonských skladišť.

Bez slitování

Pátý den invaze se do rukou Američanů dostal japonský námořník. Zpočátku nechtěl mluvit, ale několik doušek brandy mu jazyk rozvázalo. Řekl, že na západě jsou stovky nemocných a hladovějících kamarádů, kteří by se rádi vzdali.

Když si to vyšetřující zpravodajský důstojník dal dohromady s dřívějšími zprávami, o vztyčené bílé vlajce v popisovaném prostoru, rozhodl se na „místo kapitulace“ poslat na vylodovací člunu asi třicetičlennou hlídku.

Žádná kapitulace se však nekonala. Američany přivítala palba z ukrytých kulometů a téměř všechny zmasakrovala.

Zachránili se pouze tři, kterým se - zcela zkrvaveným od korálů - podařilo doplavat podél pobřeží do amerických pozic. Jejich vyličení jednání zákeřných Japonců - jak meči a noži pobíjeli ranění námořní pěšáky, kteří se vydali na humanitární misi - radikálně změnilo pocity Vandergriftových vojá-

ků. Přisahali, že až se teď s nepřítelem utkají, budou také zabíjet a také dobíjet raněné vlastními noži. Od toho dne pak námořní pěšáci jen zřídka brali zajatce a neměli s nepřítelem žádné slitování. Naučili se, že musejí být stejní jako ti, proti kterým bojují.

Likvidací amerického výsadku na jižních Šalamounech a zpětným dobytím

Guadalcanalu i blízkého ostrova Talagi byl pověřen velitel 17. armády generálporučík Hjakutake. Svou nejbližší dislokovanou jednotku měl na ostrově Guam a tvořilo ji asi dva tisíce vojáků proslulého 28. pěšího pluku plukovníka Ičikiho. Hjakutake byl přesvědčen, že tito muži na americké pěšáky budou stačit, nicméně Ičikiho v pokynech varoval, aby neútočil hned, pokud by to považoval za riskantní, ale aby vyčkal posil.

Avšak Ičiki, oddaný žák „školy duchovní síly“, nečekal. Vycházející ze svých útržkovitých a zcela nespolehlivých informací, že na tomto předmostí v džungli je přibližně dva tisíce Američanů s nízkou bojovou morálkou, dokonce ani nevyčkal na příplutí zbývající části svého oddílu, výzbroje a těžkých děl a bez jakéhokoliv průzkumu zaútočil s 900 elitními vojáky, s nimiž na Guadalcanal příplul 18. srpna na šesti rychlých torpédoborcích.

O Ičikiho obrovské sebedůvěře vypovídá zápis v jeho deníku z 19. srpna: „18. srpna - vylodění. 20. srpna - noční přesun a bitva. 21. srpna - oslava a radost z plodů vítězství.“

Zdroj: *Právo*, sobota 3. srpna 2002

Zpracovala: **Majda**

V D L I P N O

Nadmořská výška hráze 729,5 m. n. m., říční km 329,543.

Záměr postavit v této oblasti přehradu a zabránit tak opakovaným velkým povodňím se datuje již od konce minulého století, teprve po 2. světové válce však byly vytvořeny podmínky pro jeho realizaci, kdy se stávalo naléhavým i energetické využití vltavských vod při značném výškovém rozdílu mezi Lipnem a vyšším proudem.

S přípravnými pracemi na stavbě přehrady se začalo v roce 1951 a stavba byla dokončena v roce 1959. Bylo třeba pře-

konat nepřízeň terénu i nedostatek lidí. Se stavbou souvise-ly i rozsáhlé demoliční a odlesňovací práce, přeložka želez-ničnické trati ze stanice Černá v Pošumaví do Nové Pece a stavba nové silnice.

Podzemní hydroelektrárna se dvěma Francisovými turbí-nami je určena především k vyrovnávání energetických špi-ček. Hráz přehrady je postavena jako sypaná zemní s betonovým gravitačním blokem. Nad dnem údolí dosahu-je výšky 25 m a je dlouhá 285 m. lipenskou přehradní nádrž napájí Vltava, nejdelší česká řeka, která se zde rozlévá v poměrně mělkém údolí. Při maximálním vzdutí hladiny ke kótě 726 m je vodní plocha dlouhá 42 km, šířka je pro-měnlivá podle zálivů, největší šířky 14 km dosahuje v prostoru Kovářov – Černá v Pošumaví. Vybudováním této první přehrady na horním toku Vltavy vznikla největší vod-ní plocha v České republice – 4.650 ha – s nejvyšší polohou ve střední Evropě. Soustředějí se tu vody z povodí o rozlo-ze 950 m², objem nádrže činí 306 milionů m³.

Nad Vyším Brodem bylo nutno postavit menší přehradu Lipno II, která zachycuje vodu z hydroelektrárny při špič-kovém provozu a rovnoměrně ji vypouští do říčního koryta. Nádrž je dlouhá 1,5 km a hluboká 10 m. také je zde postave-na elektrárna pro průtočný provoz.

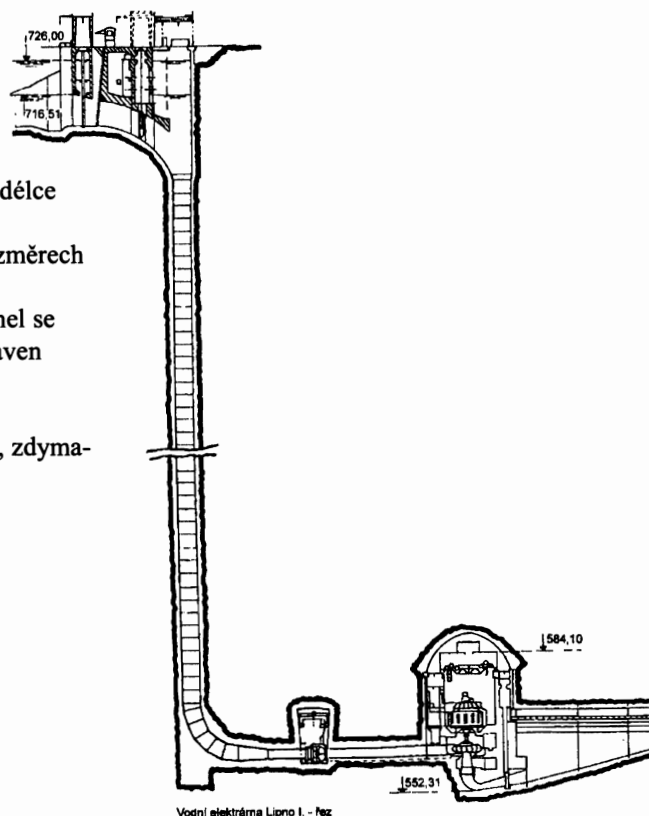
TECHNICKÉ ZAJÍMAVOSTI

VE Lipno I.

- Má kombinovanou hráz přehrady, která obsahuje 250.000 m³ zeminy a 50.000 m³ betonu.
- Odpad vody je společným tunelem o průřezu 804 × 7,8 m a délce 3,6 km.
- Elektrárna je 160 m pod zemí v klimatizované kaverně o rozměrech 65 × 22 m a výšce 37 m.
- K dopravě zařízení a personálu do podzemí slouží šikmý tunel se sklonem 45 °, široký 6,8 a vysoký 9,7 m, tento tunel je vybaven šikmým výtahem s nosností 40 t.
- Turbína se otočí 375× za minutu.
- Na přehradní hrázi chybí jakékoliv plavební zařízení (výtah, zdymad-lo apod.)

VE Lipno II.

- Je postavená v nadmořské výšce 564,5 m. n. m., je vysoká 11,5 m a má objem 1,68 mil m³.
- Pracuje automaticky zcela bez obsluhy a je dálkově ovládána z velin Lipna I.
- Byla uvedena do provozu v roce 1957
- Na přehradní hrázi chybí jakékoliv pla-vební zařízení (výtah, zdymadlo apod.)

14. odd. VS SIRIUS

Brandýs n. L.

Zpráva o činnosti

Náš oddíl vznikl v září roku 2000. V současné době je v oddíle registrováno 33 dětí, z toho 3 ve věku 15–18 let. Vedoucí oddílu je Zdena Nesnídalová a zástupci Kateřina Kočová a Jaroslav Šejnoha.

Schůzky všech dětí jsou pravidelně 1 x týdně v klubovně, dále oddíl vyjíždí na víkendové jednodenní nebo vícedenní výpravy.

V období školních prázdnin pořádáme s dětmi ozdravné pobyty v přírodě, o hlavních prázdninách jezdíme na čtrnáctidenní tábor.

Seznam akcí za školní rok 2001/2002:

- Září** rozloučení s prázdninami – společná akce všech středisek ve městě
- Říjen** Pařez – Prachovské skály - podzimní prázdninová týdenní výprava
- Listopad** CHKO Kokořínsko – výprava spojená s pomocí výstavby klubovny skautů v Liběchově – mládež 15–18 let
- Prosinec** vánoční besídka
- Leden** březen 02 – pravidelné návštěvy plaveckého bazénu v Neratovicích se zaměřením na výcvik v plavání
- Březen** Velikonoční výprava do skanzenu v Přerově n. L.
týdenní ozdravný pobyt všech dětí v jižních Čechách – Zlatá Koruna
- Duben** skautská soutěž O stužku náčelní - dvě víkendové výpravy jako příprava na vlastní závody a 20. 4. vlastní závody v Hořínském parku na Mělníku
- Květen** Čekatelský lesní kurz v Ližerci – pro mládež 15–18 let, vzdělávací akce
- Červen** denní výprava v okolí Brandýsa n. L. - Labe a Jizery (poznávání fauny a flory lužních lesů)

Dále plánujeme:

- Srpen** 14denní tábor na soutoku Střely a Berounky v obci Liblín
10denní vzdělávací čekatelský kurz na Seči
- Září** Rozloučení s prázdninami – společná akce všech skautských středisek, otevřená pro všechny děti ve městě.
- Říjen** Čekatelský kurz – víkendová vzdělávací akce – zkoušky
podzimní prázdninový pobyt – Srbsko – Český Ráj

Listopad víkendová výprava – mládež 15 – 18 let

Prosinec vánoční posezení

V současné době se scházíme v budově v ulici I. Olbrachta (pronajaté prostory od města). Vzhledem k uvažované rekonstrukci tohoto objektu, jeho současnému stavu a předpokládanému dalšímu využití ze strany majitele, jsme požádali o uvolněný domek v Piaristické ulici.

Příspěvek na činnost oddílu jsme letos obdrželi poprvé a vzhledem k tomu, že nemáme takřka žádné vybavení pro děti na vodu a na táboření, bude z větší části letos použit na zakoupení tohoto materiálu (lodě, vesty, pádla). V dalších letech počítáme s tím, že část tohoto příspěvku budeme používat i na dovybavení klubovny a zbudování loděnice pro ukládání lodí.

Dovolujeme si upozornit, že bude-li sepsána smlouva o pronájmu kluboven na dobu určitou, nejméně však na 25 let, lze využít i možnosti dotací na opravu a udržování skautských kluboven od Ústřední rady Junáka. Pro další činnost dětí by bylo žádoucí v klubovnách v Piaristické ulici vytvořit hygienické podmínky (kanalizace – WC) a provést izolaci základů proti vlhkosti.

14. odd. VS SIRIUS Brandýs n. L.

Tábor 14. oddílu VS Sirius Brandýs n. L. – Liblín 2002...

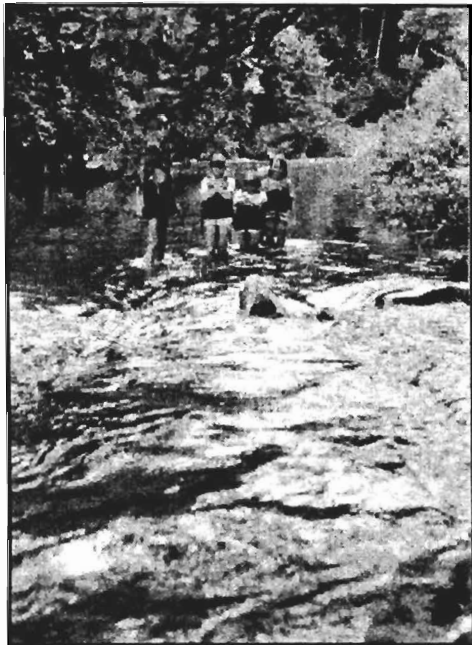

foto 1

povodňové aktivity. Ještě stíháme vylovit cizí posádku kanoe, která se zcela hazardně vydala za tohoto stavu vody na svou cestu a v poledních hodinách již i my nervózně sledujeme hladiny Berounky a Střely.

Ještě stíháme přestěhovat právě koupené dřevo, vyslat Čápa připravit hru a již se k táboru blíží do pasu mokrý bratr Myšák. Je rozhodnuto, musíme pryč. Honem sbalit to nejnnutnější a odcházíme s dětmi jedinou přístupovou cestou z tábora směr ubytovna Kozojedy.

Po zde strávené noci odjíždíme s dětmi na skautskou základnu k Seneckému rybníku do Plzně, kde trávíme zbytek tábora.

...aneb, jak jsme přežili evakuaci

Náš první samostatný tábor opravdu prověřil schopnosti nejen nás, dospělých, ale i našich povětšinou žabíčků a vlčat.

Po pár slunečných hezkých dnech začíná pršet. To nic, nejsme z cukru a jsme vodáci. Za dva dny nás opouští humor. Ve čtvrtek ráno je vyhlášen 2. stupeň

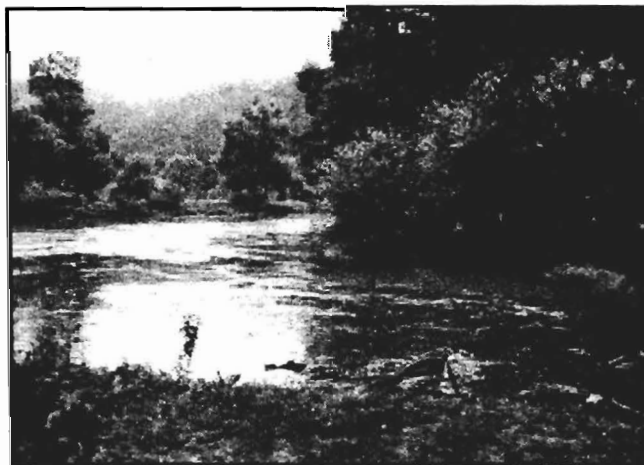

foto 2

Děkujeme touto cestou všem Plzeňákům, že jsme mohli v klidu tábor dokončit.

**Zdena Nesnídalová,
14.odd. VS Sirius Brandýs n. L.**

K fotografiím:

1. před povodní
2. během povodně
3. po povodni

foto 3

Z ARCHIVŮ ČLK, LK, LŠ

Bratři a setry, ráda bych vám představila novou stálou rubriku, která vznikla po dohodě s Ježkem. Budete se v ní pravidelně setkávat s pracemi, které mnoho z nás vypracovávalo jako součást čekatelské, vůdcovské či kapitánské zkoušky. Myslíme si totiž, že je škoda, aby vaše (naše) práce bez užitku „tlely“ v archivech. Přeji tedy pěkné počtení a pevně věřím, že se mnohdy dozvíte leccos nového.

Za RR Majda

PODLE PRAVIDEL MOZKU

VYPRACOVAL Z-Z-ZMRZLÍK (středisko Pathfinder) - ČLKVS 2002 S HROCHEM KOLEM SVĚTA

Jistě je vám všem jasné, že dosavadní způsob učení, neboli přijímání informací není úplně správný. Chtěl bych tímto referátem poukázat právě na problematiku učení, na to co, se doposud dělalo špatně a jak by se to dalo dělat lépe.

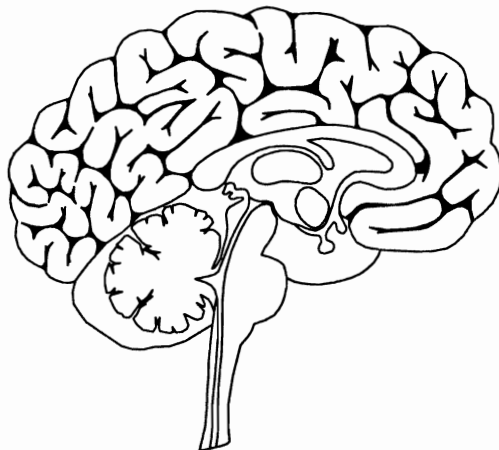
Je třeba si uvědomit, že pokud se učíme, nebo se snažíme interpretovat to, co jsme se již naučili, pracujeme s nejdokonalším nástrojem tohoto typu na světě, a to s lidským mozkiem. Rozděleme si teď na chvíli lidský mozek na dvě části. Za prvé na naše osobní „já“, které řídí činnost lidského těla a za druhé jako orgán, který dokáže dělat spoustu užitečných věcí. Můžeme si to představit asi takto: první část je osoba, která sedí u počítače; druhá část je samotný počítač, který dělá to, co osoba, jenž ho obsluhuje, chce. Počítač dokáže udělat mnoho věcí, některé jsou dokonce skoro neuvěřitelné. Ať máme ale sebelepší počítač, je nám na nic, pokud s ním neumíme řádně zacházet. Tak na příklad pokud se osobě, která s počítačem příliš neumí, omylem smaže nějaký soubor, prostě řekne, že už ten soubor v počítači nemá. Omyl! Soubor stále v počítači je ovšem na jiné části disku, je v tzv. odpadkovém koši. Zcela stejně je to i s člověkem, tedy respektive osobním „já“ a samotným mozkiem. Věci nezapomínáme, nýbrž se jen přemisťujeme do jiné části mozku. O tom ale jindy. Chtěl jsem tímto příkladem pouze říci, že je třeba s naším mozkiem umět zacházet a k tomu potřebujeme manuál.

Informace - prostředek k přežití

Podívejme se na chvíli na mozek ptáka. Ptačí mozek je výlučně reptilní. To znamená, že obsahuje zabudované biologické programy, které řídí jeho chování. Jednoduše řeče-

no má vrozené pudy podle kterých se řídí. Jakmile se kuře vyklube z vejce, okamžitě se postaví na nohy a umí chodit, umí zobat zrní... Nemusí se učit. Vše, co potřebuje k přežití, již umí.

Člověk má složitější stavbu mozku. Jeho mozek obsahuje jen minimum biologických programů, za to však má rozvi-

nutou paměť a limbický systém, který umožňuje organismu učit se ze zkušeností. Proto je pro člověka nutností získávat množství informací a zkušeností, aby mohl přežít. Není to však nevýhodou, nýbrž naopak. Schopnost učit se nám poskytuje možnost přizpůsobovat se prostředí a reagovat tak na jakýkoliv vzniklý problém.

Učení, jakožto prostředek nutný pro přežití, je, jako každý jiný prostředek, doprovázen (za normál-

ních podmínkách) libými pocity. Tím si tělo zajišťuje, aby mělo jistotu, že se bude člověk snažit tyto prostředky naplňovat. (Každý organismus obsahuje mechanismy, které se ho snaží udržet na živu, tzv. pud sebezáchovy. U člověka se toto centrum nachází v míše.) Jistě si teď říkáte, že zrovna vy příliš libé pocity při učení nemáte, nebo je vám dokonce učení přímo odporem. Za to může systém školství, ve kterém jsme celý život vychováni. Pokud se ale podíváme na dítě, které tímto systémem není ještě poznamenáno, vidíme, že informace přímo vyhledává. Jistě znáte to klasické dětské: „Co? Proč? Jak? ...“

Předpokládám však, že pracujete s dětmi, které již do školy chodí a tudíž je učení tolik nebaví. To má za následek vážný problém při učení, který se projevuje nesoustředěností

Pokračování na str. 21

Pokračování ze str. 20

a únavou. Jak vlastně vzniká? Velice jednoduše. Člověk na učení spotřebovává jistou energii. Té však nemá neomezeně. Ve chvíli, kdy se má učit, se po negativních zkušenostech ze školy nastartuje obranný mechanismus, který způsobí v mozku blok. A to je právě ten odpor k učení. Ten nám sebere zhruba jednu třetinu celkové energie potřebné k učení. A nám se učí o to hůře a jsme mrzutí. Tady však nastává problém číslo dva, neboť se nám spustí druhý obranný mechanismus. Ten vidí, že když se učíme, jsme mrzutí, a tak hodí do cesty další překážku, která nám spotřebuje další třetinu cenné energie. A tak jsme mrzutí, protože jsme mrzutí.

Na učení nám tedy zůstává jen jedna třetina celkové energie a to jen proto, že máme s učením špatné zkušenosti.

Co nás tedy na učení nynějším školským systémem tak frustruje?

Jde samozřejmě o mnoho věcí. Tak například si dovedu lehc představit kluky, kteří se budou jistě mnohem lépe učit, jestliže na hodinu budou mít pěknou, mladou učitelku s příjemným hlasem, než když přijde starý profesor, který na žáky křičí. To se vztahuje ke vnímání libých či nelibých pocitů. Budu-li při učení pociťovat libý pocit, budu učení vyhledávat. Pokud mě však učení bude doprovázet něčím nepříjemným, ve chvíli, kdy se začnu učit, jak už jsme si řekli, se nastartuje obranný mechanismus. Při učení musíme být tedy obklopeni příjemnými věcmi. Učme se tedy v pěkném příjemném prostředí, usadme se do polohy, která nám nejlépe vyhovuje, na pití¹) si přinesme oblíbený nápoj, případně si pusťme oblíbenou hudbu²). Budeme-li se učit v takovémto příjemném prostředí, budeme se zcela jistě na další lekci těšit.

Další věcí, která negativně ovlivňuje přístup k učení je školský způsob hodnocení. Ten říká: pokud umíš dostaneš odměnu, pokud neumíš dostaneš trest. V našem případě jsou odměnami známky od jedné do pěti. Z toho plyne problém, neboť kdy lze hovořit o odměně a kdy o trestu? Jednička je pro školáka zcela jistě odměnou, kdežto pětka trestem. „A co jsou tedy zbylé známky?“ Dvojka je menší odměnou a čtverka menším trestem. „No a čím je tedy trojka?...“ Další problémem známkování je: „Jak to, že Pepa má stejnou známku jako já, přestože má víc chyb?“ Hodnocení známkováním nikdy nebude zcela spravedlivé. Co z toho ale plyne? No přece to, že si dítě řekne: „Jestliže Pepa dostal stejnou známku jako já, přestože to neuměl tak dobře jako já, tak já se příště taky nebudu tolik učit...“

To že děti dostávají jakousi odměnu za to, že umí, není ještě tak hrozně, jako to, že dostávají jakýsi trest za to, že nenapsali test správně, zvláště pokud na školách platí pravidlo: „I na pětku musíš něco umět.“ Znáám jednu rodinu, ve které byl chlapec slabší na český jazyk. Na začátku roku měl

v diktátech desítky chyb, takže dostával pětky. Rodiče se mu ten rok hodně věnovali, takže na konci roku těch chyb bylo šest, sedm. Ovšem podle stupnice „co chyba to známka dolů“, dostával samozřejmě stále pětky. Co si asi takové dítě řekne? „Jestliže jsem potrestán (dostanu pětku), přestože jsem se učil, nemá vlastně vůbec učení smysl!“ Odměnou za učení by mělo být samotné učení, lépe řečeno získání informací. „Jelikož jsem se učil lépe než ty, víc toho umím!“

Další věcí, která nás může odrazovat od učení je fakt, že se učit musíme. Pokud se nenaučíš, budeš potrestán (dostaneš pětku). Takový přístup člověka odrazuje od veškeré činnosti. „Jediný důvod, proč se musím učit je, abych nebyl potrestán. „A to je opět chvíle, kdy se startuje obranný mechanismus. Tentokrát ne ve chvíli, kdy se jdu učit, nýbrž ve chvílích kdy se neučím. Jestliže dělám něco jiného, než že se učím, startuje se mechanismus, který si říká: „Nesmím dělat nic jiného než se jít učit, jinak budu potrestán.“ Teď si jistě mnete ruce, neboť si myslíte, že jste dosáhli čeho jste chtěli a to, aby dítě mělo důvod se učit a ve chvílích, kdy se neučí, mu to připomnělo, že má nechat toho co dělá a jít se honem učit. Jenže ve skutečnosti je to přesně na opak. V praxi si totiž dítě řekne tohle: „Promiň Pepo nemůžu jít s tebou ven, neboť se musím učit... Já vlastně nedělám nic jiného než věci do školy. Dopoledne musím do školy a odpoledne se musím učit a musím si dělat úkoly. Nemůžu dělat nic jiného, než věci do školy. Ta škola je vlastně za trest...“ Nakonec je právě ono učení trestem a věci, které jsou za trest přece neděláme rádi a věci, které neděláme rádi, neděláme obvykle ani pořádně a jestliže neděláme věci pořádně, dostaneme trest a trestem je právě ono učení a věci, které jsou za trest... A máme tady začarovaný kruh. Vždy, když projdeme kruhem, jsme víc mrzutí, než jsme byli. Musíme proto tento kruh přetnout. Učit bychom se neměli proto, že jinak budeme potrestáni, ale proto, abychom získaly informace, abychom toho více věděli. Neboť informace jsou prostředkem pro přežití.

Pokud se nám toto podaří, tak se naše děti budou chtít učit a jistě jim to půjde několikanásobně lépe.

1. Dodržování pitného režimu je při učení obzvlášť důležité, neboť voda je nezbytně nutná pro správnou činnost mozku. Nedostatek vody se často projevuje bolestmi hlavy a zhoršením soustředěnosti.

2. Poslech hudby při učení je mnohdy odsuzován, neboť prý zhoršuje soustředěnost. To je pravda jen částečně, neboť lidský mozek dokáže zpracovávat nesčetné množství vnějších signálů bez ovlivnění rychlosti či kvality vnímání. Jde jen o to, jsme-li schopni využít kapacitu svého mozku. Myslím si, že příjemná hudba může naopak při soustředění pomoci, řekl bych ale, že by měla být beze slov.

SAWADEE!

Do začátku 20. světového jamboree zbývá 118 dní! (Počítáno od 1. 9.)

Letní tábor české výpravy na thajské jamboree proběhl 3.–11. srpna na mlýně Pášov, necelé dva km od města Kouřim ve středních Čechách. Opět se sešli dětští účastníci, dětští náhradníci a členové service teamu (IST), celkem okolo 60 lidí. Hlavním cílem tohoto týdenního setkání byla samozřejmě další příprava našeho kontingentu na setkání celosvětové – především chystání prezentace Junáka a České republiky (na které se z velké části podílejí děti, např. tancem, zpěvem, hudbou, výrobou modelů českých tábořišť a upomínkových předmětů, dárečků pod český vánoční stromeček), znalost základních skautských „termínů“ ve světových jazycích, propagace v českých médiích, zajišťování nových skautských kroků a očkování proti nemocím jihovýchodní Asie a mnohé, mnohé další. Svou návštěvou nás poctil vrchní krajský konzul z Thajského velvyslanectví v Praze, dále Václav

A jak vlastně vypadá takový den dětského účastníka jamboree?

- 6:00 budíček
 6:00–9:00 tzv. „morning routine“, tj. rozcvička, snídaně apod.
 9:00–12:00 „modules“ - různé aktivity, ať již sportovní či kulturní, nebo úplně jiné. Účastník si je vybírá částečně sám, ale každá je počtem omezená. Aktivit je připraveno velké množství, na jamboree je vždy co dělat
 12:00–14:00 .. oběd
 14:00–17:00 .. „modules“
 17:00–19:00 .. „evening routine“, tj. podobné osobní volno jako ráno
 19:00–20:00 .. večere
 20:00–22:00 .. „sub-camp evening or free-time“ - společný program v rámci vlastního sub-campu (na rozdíl od aktivit, které jsou pro celý camp), nebo volno
 22:30 noční klid

Lodní lístek

na loď jménem: *Czechia*
 kapitán: *Mr. Peter Mikesh*

den vyplutí: *3. August 2002*
 trasa: *Praha - Bangkok*

Držitel:

Břicháček, vedoucí zahraničního odboru Junáka Pavel Trantina s jedním bratrem z Livorna (Itálie).

Vlastní jamboree trvá 11 dní, tedy od 28. 12. 2002 (sobota) do 11. 1. 2003 (úterý), přičemž odpoledne jednoho dne (středa 1. 1. 2003) je vyhrazeno ekumenické mši a jiným náboženským setkáním a večer 31. 12. na oslavu přelomu roku, samozřejmě 27. 12. je den příjezdu, 12. 1. se odjíždí. Mezinárodní service team (IST) je povinen být na místě o 3–4 dny dříve a opouštět tábořiště až po jeho vyklizení.

Ještě přidám seznam vodáckých aktivit: • rafting • šnorchlování • veslování • plachtění • tzv. „festival boats“, tedy „slavnostní loď“, ale nevím, co si mám pod tímto názvem představit • windsurfing • plážové sporty

Takový lodní lístek dostali účastníci české výpravy na 20. světové jamboree. 3.–11. srpna proběhl přípravný tábor, 27. prosince pak „vypukne“ samotné jamboree.

A co tábořiště?

Na písčité pláži v oblasti Sattahip, provincii Chonburi, 180 km východně od Bangkoku. Celý areál má tvar jízdního kola a rozlohu 1200 ha, dělí se na 4 vesnice o 6 subcampech a každý z nich obsahuje 25 oddílů.

Zapsala: Palička, ČB

Sluneční soustavou krok za krokem

Další planetou Sluneční soustavy je Venuše, ve starořímské mytologii též bohyně lásky. Je vzdálená průměrně 108 milionů kilometrů od Slunce. Svou oběžnou dráhu proletí za 225 dní. Její rotace kolem vlastní osy je velmi pomalá, trvá 243 dnů a probíhá od východu na západ, v obráceném směru, než u ostatních planet. Můžeme si povšimnout, že den trvá na Venuši déle než rok. Se svým průměrem 12 100 km je Venuše jen o něco menší než

Země, její atmosféra je

však hodně odlišná:

tvoří jí z 96 % oxid

uhličitý a z 3,5 % du-

sík. Je zahalena hustý-

mi mraky vyskytujícími se

v třech vrstvách ve výškách mezi 50 až 70 km.

Z některých padá déšť kyseliny sírové. Teplota na Venuši je velmi vysoká. Skutečně, oxid uhličitý, nahromaděný v atmosféře, působí na sluneční paprsky jako sklo ve skleníku: teplota při zemi dosahuje 460 °C. Na pozemské obloze má Venuše ze všech planet největší magnitudu = jednotka jasnosti hvězd (-4,3). Povrch Venuše je pokryt planinami sopečného původu. Zdá se, že mnoho sopek je stále aktivních. Venuše nemá, stejně jako Mars, žádný měsíc.

Díky svému výjimečnému lesku na večerní či ranní obloze a svému velmi nápadnému a rychlému pohybu po obloze nemohla Venuše uniknout pozornosti našich předků. Vždyť Venuše – nazývána Večernicí či Jitřenkou – je po Slunci a Měsíci třetí nejjasnější objekt na naší obloze. Její jasnost však kolísá podle fáze, podobně jako u měsíčních fází, proto je nejjasnější v úplňku. Její jasnost způsobují oblaka, do kterých je stále zahalena. Od nich se sluneční paprsky odráží lépe než od povrchu planet.

Zprávy o pozorování této planety pocházejí již z druhého tisíciletí před našim letopočtem. Nejstarší zachované tabulky jejího pohybu po obloze pocházejí z 16. století před našim letopočtem (!) a byly sestaveny za vlády krále Amizadugy.

Historie poznávání Venuše je velmi dlouhá, takže začneme od chvíle, kdy začal její skutečný výzkum. Bylo to kupodivu velmi pozdě. Skutečný průzkum započal až 10. 3. 1961 v Americe. Proč tak pozdě? Důvod byl velmi prozaický. Planeta Venuše je zahalena do velmi husté a hmotné atmosféry, takže není možné přímo pozorovat její pevný povrch, který se nachází asi 65 kilometrů pod oslnivě bílými mraky. Proto je pozorování Venuše tak svízelné. I když Venuši vidíme velmi dobře i pouhým okem, pozorujeme jen její oblačnou příkrývku.

Není tomu tak dávno, co byla označována jako přímá sestra planety Země. Našli se i takoví, kteří tvrdili, že se na povrchu procházejí obří veleještěři, svahy Venušinych hor jsou pokryty hustými přesličkovými porosty atd. Na Venuši měla vládnout doba podobná pozemským druhohorám, které byly doménou veleještěřů, přesliček a plavuní. Označení Venuše jako sestry Země bylo velmi lákavé a přímo se nabízel. Její průměr je jen o 700 km menší než průměr

Země, hustota jen asi o 5 %

menší než hustota naší

planety. Oblačná při-

krývka naděje a oče-

kávání ještě zvětšova-

la.

Velmi chladná či spíše velmi horká sprcha pro zastávce druhohor na Venuši přišla po spektroskopickém výzkumu atmosféry. Její chemické složení ani zdaleka nenasvědčovalo existenci čehokoliv živého. 96 % atmosféry představuje oxid uhličitý, 3,5 % dusík a zbytek připadá na všechno ostatní. Voda je zastoupena velmi málo (přibližně v tisícinách procent). Další šok přišel po změření teploty. Infračervená měření ukázala povrchovou teplotu blížící se k 500 °C. Takové peklo by žádný živý tvor nevydržel. Kdyby zde neexistovala atmosféra, činila by rovnovážná teplota

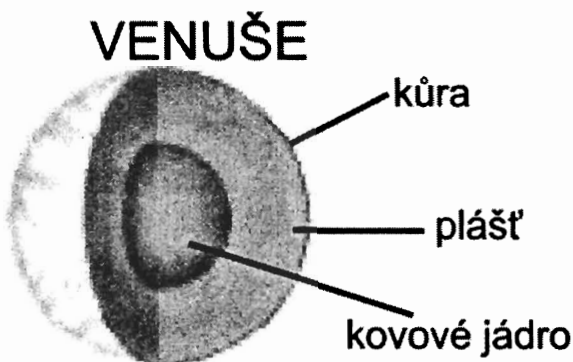
na Venuši -45 °C. V atmosféře je však obsaženo velké procento tzv. skleníkových plynů – především oxidu uhličitého, které nepropouští zpět tepelné záření. Díky tomu se atmosféra extrémně nahřívá. K ohřevu spodních vrstev atmosféry přispívá i samotný povrch planety. Druho-hory na Venuši se rozplynuly a byl započat

systematický výzkum.

Bylo zahájeno radarové sledování Venuše metodou, kterou jsme si popsali u Merkuru. Tak byly postupně objeveny první nejvýraznější povrchové útvary jako Afroditina Země, Maxwellovy hory apod. Nevědělo se, jak rychle samotná planeta rotuje. Rotaci atmosféry se podařilo velmi zhruba určit, ale výsledky měly velký rozptyl. Po zjištění doby rotace přišlo další překvapení. Díky radarovým měřením se také podařilo určit dobu rotace vlastní planety na neuvěřitelných 243 pozemských dnů. Délka Venušina dne je větší než délka Venušina roku. Venuše oběhne kolem Slunce jednou za necelých 225 pozemských dnů. Navíc rotuje v opačném směru než všechny ostatní planety (má tzv. re-

Pokračování na str. 24

VENUŠE

Pokračování ze str. 23

trográdní rotaci). Příliš mnoho podivností na jednu planetu, nemyslíte? Jedním z možných vysvětlení pomalé retrográdní rotace je dopad velkého tělesa v počátku existence planety, který zpomalil rotaci a převrátil osu rotace vzhůru nohama.

Netrpělivě se očekávaly výsledky sond, které byly k Venuši postupně vysílány. Počátky nebyly slavné, a tak teprve ruská sonda Veněra 9 byla úspěšně navedena na oběžnou dráhu kolem Venuše. Americká sonda Pioneer Venus 1 prováděla první radarová měření. Mnohem podrobněji provedla radarové mapování dvojice ruských sond Veněra 15 a 16. Ještě předtím, přímo na horkém povrchu, úspěšně přistály další dvě ruské sondy Veněra 13 a 14, které fungovaly jen asi hodinu, než je nepřátelské prostředí zničilo. Stačily však odeslat sérii barevných snímků bezprostředního okolí místa přistání. Povrch byl tvořen sopečnými horninami – bazalty.

Opravte si v KP

V Kapitánské poště č. 10 minulého ročníku byl v článku o Slunci uveden i obrázek, který měl znázornit úplné zatmění Slunce. S politováním musím konstatovat, že uvedený obrázek představuje tzv. zatmění prstencové – tečné paprsky se při úplném zatmění nemohou křížit před tím, než dosáhnou povrchu Země – lze totiž nalézt ještě nekonečné množství paprsků, vycházejících ze Slunce, které dopadají do vyznačené části zemského povrchu. Správný obrázek příkládám a je zřejmé, že tečné paprsky by se protnuly až někde pod povrchem Země (kdyby tam ovšem mohly proniknout).

V úctě Pavel Česák

ČLKVS S HROCHEM KOLEM SVĚTA

ZÁVĚREČNÝ VÍKEND ČEKATELSKÉ ZKOUŠKY

Ve dnech 4.–6. 10. 2002 proběhl na Tortuze v Nymburce závěrečný víkend ČLKVS S hrochem kolem světa, na kterém frekventanti letního běhu a několik dodatečně přihlášených jedinců skládalo Čekatelskou zkoušku.

V pátek si s Pavlem udělali test z bezpečnosti. A v sobotu následovaly ostatní části zkoušky. Slůně měl hospodaření, Stopař dohlížel na test ze zdravotvědy, Dáďa lámala z frekventantů myšlenkové základy skautingu, na psychologii a pedagogiku se vyptávala Majda, Ježek ml. zkoušel metodiku a Paya si s (snad) budoucími činovníky povídala o pracích, které napsali jako součást ČZK. Odpoledne jsme hráli hry a večer se šlo na hradby.

V neděli jsme ještě přezkoušeli ty, kteří předešlý den při zkouškách trošinku pokulhávali, uklidili, snědli výtečný oběd a vydali se směr domov.

Zapsala: Majda

Zápis ze zasedání HKVS 12. 9. 2002

Přítomni: *Vežír, Ježek, Pavel, Jack, Oskar, Sam, Amateur, Majda*
Omluveny: *Raduš, Pišta*

1. **Ježek** předložil ke schválení návrh komise pro Kapitánské zkoušky v Třebíči
2. **Ježek** obdržel zprávy o kursech:
 - a/ Emanie - 9. - 18. 8. 2002 - Stvořidla, během povodní Ledeč n. S., 17 frekventantů + 7 instruktorů
 - b/ Námořní akademie - 18. - 25. 8. 2002 - Žerčice, 18 frekventantů + 7 elévů + 5 instruktorů + 3 lektoři; závěrečný víkend pomáhali s odklizením škod ve Višňové na Frýdlantsku
 - c/ S hrochem kolem světa - 18. - 25. 8. 2002 - Seč, 21 frekventantů + 8 stálých instruktorů + 6 externích instruktorů
 ! Všichni vůdcové kursů zajistí zprávu pro KP !
3. **NAVIGAMUS 2003** a „3 jezy“ jsou schváleny výkonnou radou Junáka
4. **Vežír** přednesl náhradní návrhy na konání podzimního semináře K+K: Třebíč, Brandýs n. L., Vysoké Mýto - schválen Brandýs n. L.
5. **HKVS a krajsší kapitáni** se sejdou 4. 10. 2002 v 18:00 na Tortuze
6. **Opravený termín** jarního semináře K+K; K+K se koná 11. - 13. 4. 2003 v Pardubicích
7. **Oskar** žádá jednoznačné stanovisko HKVS k případu Eskadra Ostrava, žádá reorganizaci SHP a stanovení pravidel pro hospodaření s dary jednotek VS
8. **Vežír** převzal dekrety za ILŠ 2000
9. **Sam** předložil projekt SKARE 2004
10. **Amateur** přednesl základní informace o Admirální plavbě 2003
11. **Amateur** podal návrh na studijní návštěvu na Americkém velvyslanectví
12. **Program setkání HKVS s krajskými kapitány** na Tortuze:
 - a) aktivita VS při povodních
 - b) seznam škod, které VS utrpěli během povodní
 - c) návrhy řešení
 - d) návrh pravidel hospodaření s movitým majetkem VS
13. **Zvací dopis** na NAVIGAMUS 2003 zpracují: *Vežír, Amateur, Stopař, Majda, Káča*

zapsala: *Majda*

Zápis z jednání HKVS a SHP na Tortuze dne 4. 10. 2002

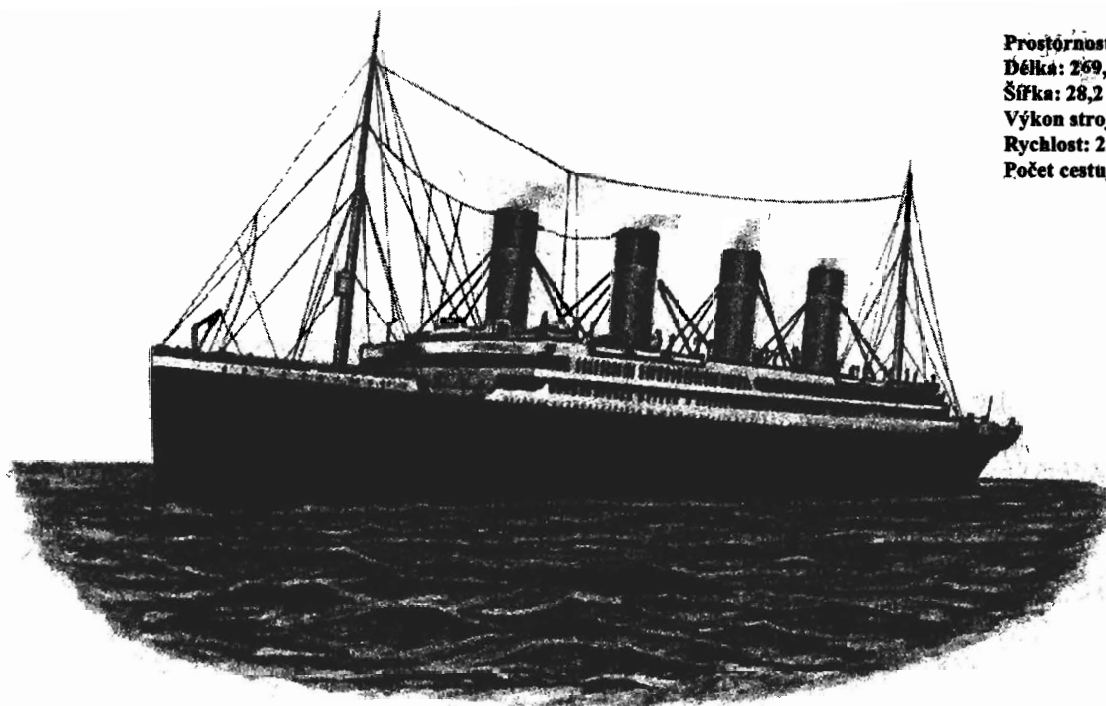
Přítomni: *Vežír, Jack, Amateur, Pinda, Vulkán, Bimbo, Pišta, Guma, Pavel, Oskar, Zdeňka, Akela, Sten, Vlasta, Pytlík, Ježek, Stopař, Majda, Hogan, Dáda, Kubec (Liběchov)*
Omluveni: *Sam, Raduš, Mikki, Flint, Děda, Mao*

1. **Akela** informoval o podzimním semináři K+K, který se koná v Brandýse nad Labem, informace se šíří přes krajské kapitány, internet a webové stránky HKVS
– Amateur zajistí ozvučení sálu
2. **Vežír k povodním:**
Krajsší kapitáni předloží obratem, nejpozději do 15.10.2002 na adresu *vezir@seznam.cz, cvrcek@pc-lib.cz*
 - a) návrhy vodních skautů a skautek, kteří aktivně pomáhali při a po povodních na Poděkování HK za splnění skautského slibu
 - b) soupis škod oddílů a přístavů
– soupis postižených
 - c) předají informaci kapitánům svého kraje, aby na srazu předali
– nabídku pomoci (materiálem či jinak)
– soupis potřebného materiálu či vybavení
3. **Vežír** předal Instruktorské a Absolventské dekrety za ILŠ 2000
4. **Vežír** žádá návrh osoby, která by mohla aktivně pracovat v Náčelnictvu kmene oldskautů
5. **Oskar** informoval o stavu SHP
 - a) SHP končí činnost ve své dosavadní podobě s datem konání Navigamu 2003
 - b) nová charakteristika SHP pro následující volební období
 - c) je nutno zajistit právní krytí nakládání s majetkem
 - d) „hledejme“ příznivce Junáka – potenciální členy klubů SHP ve formě Sdružení přátel Junáka
6. **Kapitánská pošta**
 - a) zavede se rubrika BURZA
 - b) nutno doplnit plán akcí pro příští skautský rok
 - c) Majda připraví anketní listky na seminář K+K – „co chci mít v KP“
 - d) redakční rada ano či ne
7. **Kauza Eskadra Ostrava**
Vežír: HKVS se plně ztotožňuje se závěry Rozhodčí a smírčí komise Junáka uveřejněné v dokumentech Nález RSRJ č.2/2002 ve věci sporu 3. přístavu Ostrava a přístavu Eskadra Ostrava, a Smír RSRJ č.2/2002 ve věci sporu 3. přístavu Ostrava a přístavu Eskadra Ostrava. Doporučuje jejich prostudování na stránkách Skautské křižovatky v dokumentech RSRJ (*smir_rsrj-02-2002.pdf* a *nalez_rsrj_02_2002.pdf*)
8. **Ježek – hlášení výchovného HKVS**
– vzdělávací komisi předběžně hlášeny 3 ČLK - *Vežír, Sluně, Hogan;*

1 LŠ

 - Seniorská lesní škola
 - Admirální plavba se bude konat na základě stanoviska z OVČINU
 - v roce 2004 bude ILŠ – zajišťuje Vulkán
9. **NAVIGAMUS 2003**
 - datum konání 5.–8. 6. 2003
 - rozpočet bude upřesněn na podzimním srazu, požadavky pronajímatele se nezměnily
 - rozdělení na týmy zůstává, velcí admirálové upřesní své skupiny

zapsala *Majda*

Prostornost: 49 329 BRT
Délka: 269,1 m
Šířka: 28,2 m
Výkon strojů: 38 045 kW (51 000 HP)
Rychlost: 22 uztů
Počet cestujících: 2 603

TITANIC

1912

White Star Line, Liverpool
Harland and Wolf, Belfast

Morgan Robertson, britský spisovatel, vydal v roce 1898 útlou novelu *Marnivost*. Popisuje v ní příběh největší lodě světa, nazvané Titan, považované za nepotopitelnou. Titan, uhánějící přes Atlantic v temnotách dubnové noci, narážil do plovoucího ledovce a potopil se. Po více než deseti letech později se podobný příběh na Atlantiku skutečně stal. Jeho hlavním hrdinou byl *Titanic*, který se od románového protějšku lišil jen v detailech.

Titanic, je o málo větší než *Olympic*, spustili na vodu 31. května 1911. Po dokončení 2. dubna 1912 se stal největší a nejluxusnější lodí světa. Na první plavbu ze Southamptonu do New Yorku vyplul 10. dubna. Byla to velká společenská událost. Na palubě plovoucího paláce nechtěl chybět nikdo, kdo ve společenských kruzích něco znamenal. Lodi velel Edward J. Smith, jeden z nejkvalitnějších kapitánů společnosti. *Titanic* neměl být nejrychlejší lodí, ale s konkurencí se měl vypořádat neopakovatelným komfortem, pohodlím a bezpečností.

Po krátkých zastávkách v Cherbourgu a v Queenstownu *Titanic* zamířil na širý oceán. Euforie rychlé a pohodlné plavby trvala až do 14. dubna. Loď se blížila k Newfoundlandu, do oblasti výskytu plovoucích ledovců.

Bylo 23 hodin a 40 minut, když pozorovatel z předního stěžně ohlásil ledovec přímo před lodí. První důstojník Murdoch reagoval okamžitě. Kormidlo úplně vlevo, stroje stop a potom plný zpětný chod. Bylo však už pozdě, ledovec ostrý jako břitva, rozpáral pravý bok lodě. Krátce po půlnoci bylo jasné, že situace je velmi vážná. Patnáct minut po půlnoci vyslal *Titanic* nouzový signál. Zareagovaly lodě, které byly nablízku. *Frankfurt*, *Virginian*, *Burma*, *Olympic* a *Carpathia*, která byla jen 60 mil (111 km) daleko. Po půlhodině se podařilo spustit první záchranný člun a po něm další. Začínající panika však ztěžovala průběh záchranných prací. Spousta lidí naskákala přímo do ledové vody. *Titanic* se přídí ponořoval stále hlouběji a ve 2:20 hodin zmizel pod hladinou. *Carpathia* pomohla na místě katastrofy jen 703 lidem. Pro dalších 1503 už nebylo záchrany...

Po letech marného hledání se v červnu 1985 podařilo vrak *Titaniku* najít. Expedice pod vedením Roberta Ballarda ho prozkoumala pomocí dálkově ovládaných robotů a o rok později se v miniponorce Alvin dokonce dostali k *Titaniku* i první lidé.

Kapitánská pošta ročník 2002/2003

Informační zpravodaj vodních skautů a skautek. Vydává HKVS vlastním nákladem jen pro vnitřní potřebu.

Příspěvky zasílejte na adresu:

- Ing. Zdeněk Hájek, Štěpánská 16, 110 00 Praha 1 (diskety s texty + papírové předlohy, obrázky).
- P. Česák, e-mail: cesak@volny.cz (jen texty – soubory ve formátu *.TXT)
- M. Babáková, e-mail: mabab@seznam.cz: texty – *.TXT, *.RTF; obrázky – *.JPG, *.TIF, *.CDR, *.GIF

Sazba a tisk: Tiskárna Ralsko, s. r. o., Mimoň, Malá ul. 168/III, PSČ 471 24, tel./zázn.: 487 862 704